

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	UNIVERSITATEA TITU MAIORESCU BUCUREȘTI
1.2 Facultatea/Departamentul	FACULTATEA DE DREPT
1.3 Departamentul	DEPARTAMENTUL DE DREPT PUBLIC
1.4 Domeniul de studii	DREPT
1.5 Ciclul de studii	MASTER
1.6 Programul de studii/Calificarea	DREPTUL UNIUNII EUROPENE. INSTITUTII DE DREPT MATERIAL SI PROCESUAL EUROPEAN

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	INSTITUȚII ALE UNIUNII EUROPENE						
Codul disciplinei	D.U.E.1.1.6						
2.2 Titularul activităților de curs	Prof.univ.dr.Olimpiu Crauciuc						
2.3 Titularul activităților de seminar	Prof.univ.dr.Olimpiu Crauciuc						
2.4 Anul de studiu	I	2.5 Semestrul	I	2.6 Tipul de evaluare	E2	2.7 Regimul disciplinei	DO

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	2	din care: 3.2 curs	1	3.3 seminar/laborator	1
3.4 Total ore din planul de învățământ	28	din care: 3.5 curs	14	3.6 seminar/laborator	14
Distribuția fondului de timp					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					25
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					25
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					20
Tutoriat					-
Examinări					2
Alte activități					-
3.7 Total ore studiu individual					72
3.9 Total ore pe semestru (3.4. + 3.7)					100
3.10 Numărul de credite					4

4.Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	Instituții și politici ale Uniunii Europene Relații și organizații internaționale
4.2 de competențe	Utilizarea curentă a metodelor de analiză și studiu deprinse în timpul studiilor de licență

5.Condiții (acolo unde este cazul)

5.1 de desfășurare a cursului	Sala de curs, videoproiector
5.2 de desfășurare a seminarului/laboratorului	Sala de seminar, videoproiector

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	<p>C1. Cunoașterea aprofundată a disciplinei și, în cadrul acesteia, a dezvoltărilor teoretice și practice specifice instituțiilor UE</p> <p>C2.Utilizarea cunoștințelor pentru explicarea și interpretarea organizării și metodologiei de lucru existentă în Sistemul Instituțional al UE</p> <p>C3.Utilizarea legislației în vigoare în analiza relațiile interinstituționale ce postulează la nivelul Uniunii Europene adoptarea normativului european cu precădere dreptul european derivat</p> <p>C4.Identificarea corectă a principiile guvernante ale structurii instituționale a Uniunii Europene</p> <p>C5.Elaborarea de proiecte de cercetare, utilizând o selecție corecte și argumentate între mai multe soluții care pot fi date unei situații de fapt</p>
Competențe transversale	<p>CT1.Realizarea unor studii, referate, teme de cercetare, în condiții de autonomie și de independență profesională</p> <p>CT2. Dezvoltarea capacitatii de selectare si utilizare eficienta a resurselor si tehnicilor de invatare in vederea adaptarii continue a competentelor profesionale la dinamica contextului economico-social</p>

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	Însușirea și aprofundarea unor principii, noțiuni, concepte din dreptul Uniunii Europene
7.2 Obiectivele specifice	<p>Înțelegerea modului de organizare și a metodologiei de lucru existentă în Sistemul Instituțional al UE.</p> <p>Înțelegerea relațiile interinstituționale ce postulează la nivelul Uniunii Europene adoptarea normativului european cu precădere dreptul european derivat</p>

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	
1.Principiile referitoare la structura instituțională a Uniunii Europene	Prelegere, curs interactiv	1 ora
2. Parlamentul European. Alegeri, statutul parlamentarilor; grupurile politice, deliberări, competențe	Prelegere, curs interactiv	1 ora
3.Consiliul European. Funcții, reuniuni, relații cu Parlamentul European	Prelegere, curs interactiv	1 ora
4.Consiliul Uniunii Europene. Unicitate și diversitate; atribuții; sesiuni; publicitatea activității; modalități de vot; COREPER	Prelegere, curs interactiv	1 ora
5. Comisia. Statut. Organizare.	Prelegere, curs interactiv	1 ora
6. Comisia. Funcții. Relații instituționale. Comunicatele Comisiei	Prelegere, curs interactiv	1 ora
7. Curtea de Justiție	Prelegere, curs interactiv	1 ora
8. Tribunalul	Prelegere, curs interactiv	1 ora

9. Curtea de Conturi	Prelegere, curs interactiv	1 ora
10. Organe consultative: Consiliul Economic și Social (CES); Comitetul Regiunilor	Prelegere, curs interactiv	1 ora
11. Instituții răspunzătoare de guvernarea economică și financiară: sistemul european de bănci centrale (SEPC); Banca Europeană de Investiții (BEI)	Prelegere, curs interactiv	1 ora
12. Organisme ale Uniunii Europene. Agențiile	Prelegere, curs interactiv	1 ora
13. Controlul politic în cadrul instituțional	Prelegere, curs interactiv	1 ora
14. Controlul bugetar. Relația trilaterală: Comisie, Consiliu, Parlament	Prelegere, curs interactiv	1 ora

Bibliografie

Constituția României; Tratatul de la Lisabona (2007); Code de L'Union Europeenne, ed. Bruylant-Bruxelles, 2014; Gyula Fabian, Dreptul instituțional al Uniunii Europene, ed. Hamangiu, 20112; Ion Gâlea, Tratatul Uniunii Europene. Comentarii și explicații, ed. CH Beck, 2012; Mihaela Postolache, Rolul parlamentelor naționale în elaborarea și aplicarea Dreptului European, ed. UJ, 2013; Nicoleta Diaconu, Dreptul Uniunii Europene. Tratat, ed. II, Lumina Lex, 2011; Paul Craig, Grainne de Burca, Dreptul Uniunii Europene, Comentarii, jurisprudență, doctrină, ed. VI, Hamangiu, 2017; Sean van Raepenbusch, Drept instituțional al Uniunii Europene, ed. Rosetti, 2014; Jean-Paul Jacque, Droit Institutionnel de l'UE, ed. a 8-a, Dalloz, 2015; Robert Schutze, Drept constituțional al UE, ed. Universitară, 2012; Guy Isaac, Marc Blanquet, Droit general de l'UE, ed. Sirey, 2012; David Spence (ed.), Comisia Europeană, Monitorul oficial, 2008; Gyula Fabian, Nicolae Miha, Emod Veress, Parlamentul European, ed. Wolters Kluwer România, 2007; Richard Corbett, Francisc Jacobs, Michael Shackleton, Parlamentul European, ed. a 6-a, Monitorul oficial, 2007; Elspeth Berny, Matthew J. Homewood, Barbara Bogusz, Complete EU Law, third ed., Oxford University Press, 2017; Gabriel Liviu Ispas, Daniela Panc, Drept instituțional al Uniunii Europene, Editura Hamangiu, Bucuresti, 2019.

8.2 Seminar/laborator	Metode de predare	Observații
1. Comisia Uniunii Europene "gardian al tratatelor"	Cazuistică	2 ore
2. Agențiile specializate. Domenii de organizare. Necesități și scopuri. Efecte	Dezbateri	2 ore
3 Comisia europeană – principala instituție țintă a grupurilor de interese	Dezbateri	2 ore
4. Relația Parlamentul European – parlamente naționale în elaborarea și aplicarea Dreptului European	Dezbateri	2 ore
5. Dezbateri în cadrul Consiliului Uniunii Europene. Rolul COREPER	Cazuistică	2 ore
6. Comitete, experți, comitologie în practica instituțională	Analiza metodologiei de lucru intrainstituții: Consiliul și Comisie	2 ore
7. Relația Comisie – Parlament European în cadrul procedurii bugetare	Dezbateri	2 ore

Bibliografie

- Code de l'Union Europeenne, ed. Bruylant – Bruxelles, 2014. Francisco Mertucci, Droit de l'UE, ed. Dalloz, 2017; Ion Niță, Guvernarea Uniunii Europene; Sistemul Instituțional și decizional în contextul Tratatului de la Lisabona, Best Publishing, România, 2010; Michael Clamen, Bruxelles au jour le jour. Petit guide des negociations communautaires, ed. La Documentation française, 1996; Daniel Gueguen, Guide pratique du Labyrinthe communautaire, ed. a 8-a, Apogee – Rennes, 2001; Gyula Fabian, Nicolae Micu, Emod Veress, Parlamentul European, ed. Wolters-Kluwer, România 2007; Jean-Marc Favret, Droit et pratique de l'UE, ed. a 6-a, Gualino, 2009 ; Gabriel Liviu Ispas, Daniela Panc, Drept instituțional al Uniunii Europene, Editura Hamangiu, Bucuresti, 2019.

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Conținutul disciplinei este coroborat cu așteptările reprezentanților comunității juridice, a asociațiilor profesionale și angajatorilor.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs		Examen	80%
10.5 Seminar/laborator		Participare la seminarii si implicarea in dezbaterile desfasurate pe parcursul semestrului	10%
	Se acordă din oficiu 1 punct		10%
10.6 Standard minim de performanță			
- Cunoașterea principalelor noțiuni privind normele interne și europene în domeniu			
- Capacitatea de a efectua cel puțin o parte a sarcinilor individuale sau de grup			
- Cunoașterea parțială a problemelor discutate în cadrul cursului și seminarului			

Data completării

Semnătura titularului de curs

Semnătura titularului de seminar

01.10.2019

Prof.univ.dr.Olimpiu Crauciuc

Prof.univ.dr.Olimpiu Crauciuc

Data avizării în departament

Semnătura directorului departamentului

01.10.2019

Prof.univ.dr.Constantin Sima

FIȘA DISCIPLINEI

1.Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	UNIVERSITATEA TITU MAIORESCU BUCUREȘTI
1.2 Facultatea/Departamentul	FACULTATEA DE DREPT
1.3 Departamentul	DEPARTAMENTUL DE DREPT PUBLIC
1.4 Domeniul de studii	DREPT
1.5 Ciclul de studii	MASTER
1.6 Programul de studii/Calificarea	DREPTUL UNIUNII EUROPENE.INSTITUTII DE DREPT MATERIAL SI PROCESUAL EUROPEAN

2.Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	DREPT PROCESUAL EUROPEAN						
Codul disciplinei	D.U.E.1.2.10.						
2.2 Titularul activităților de curs	Prof.univ.dr.Olimpiu Crauciuc						
2.3 Titularul activităților de seminar	Prof.univ.dr.Olimpiu Crauciuc						
2.4 Anul de studiu	I	2.5 Semestrul	II	2.6 Tipul de evaluare	E2	2.7 Regimul disciplinei	DO

3.Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	3	din care: 3.2 curs	1	3.3 seminar/laborator	2
3.4 Total ore din planul de învățământ	36	din care: 3.5 curs	12	3.6 seminar/laborator	24
Distribuția fondului de timp					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					22
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					20
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					20
Tutoriat					-
Examinări					2
Alte activități					-
3.7 Total ore studiu individual					64
3.9 Total ore pe semestru (3.4. + 3.7)					100
3.10 Numărul de credite					4

4.Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	
4.2 de competențe	

5.Condiții (acolo unde este cazul)

5.1 de desfășurare a cursului	Sala de curs, videoproiector
5.2 de desfășurare a seminarului/laboratorului	Sala de seminar, videoproiector

6.Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	<p>CP1 înțelegerea importanței Dreptului procesual civil si a dreptului procesual european pentru asigurarea respectării drepturilor subiective civile</p> <p>CP2 implementarea ideii de independență și imparțialitate a justiției și a necesității promovării și respectării legalității în procesul civil european</p> <p>CP 3respectarea reciprocă a poziției și drepturilor diferiților participanți la procesul civil european</p> <p>CP4 promovarea regulilor de deontologie profesională a partenerilor la îndeplinirea actului de justiție</p> <p>CP5 manifestarea unei atitudini responsabile față de pregătirea continuă,</p>
--------------------------------	--

	cunoașterea operativă și aplicarea corespunzătoare a noilor legi sau a modificărilor legislative și a jurisprudenței în plan european
Competențe transversale	CT1. Aplicarea principiilor, normelor și valorilor eticii profesionale în cadrul propriei strategii de muncă riguroasă, eficientă și responsabilă; CT2. Identificarea oportunităților de formare continuă și valorificarea eficientă a resurselor și tehnicilor de învățare pentru propria dezvoltare

7.Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	Acest curs are ca obiectiv cunoașterea de către masteranzi a subiectelor procesului comunitar, a regulilor privind desfasurarea procesului European precum si a procedurii speciale de pronuntare a hotararilor preliminare
7.2 Obiectivele specifice	- Acumularea și aprofundarea de cunoștințe specifice dreptului procesual european cu accent pe reglementările privind intantele judecatoresti europene, partile in cadrul procesului European, participarea tertilor intervenienti in procesul European, reprezentarea procesuala. - Însușirea normelor privind regulile de desfasurare a procesului european in sensul cunoasterii actiunilor din procesul european, a aspectelor referitoare la procedura ce trebuie urmata in fata instantelor judiciare europene

8.Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	
1. Sistemul juridictional al Uniunii Europene. Trăsături generale. Evoluție. Idei de reformă.	<i>prelegere</i> -	1 oră
2. Tipurile de acțiuni pendinte la instanțele Uniunii Europene	<i>prelegere</i> -	1 oră
3. Părți litigante și intervenienți în procedură. Reprezentarea procesuală	<i>prelegere</i> -	1 oră
4. Procedura scrisă. Termenii procedurati	<i>prelegere</i> -	1 oră
5. Procedura orală, faza de anchetă	<i>prelegere</i> -	1 oră
6. Hotărârea CJUE. Căi de atac. Excepții în desfășurarea procedurii	<i>prelegere</i> -	1 oră
7. Procedura de cooperare între judecătorul național și judecătorul european. Întrebările preliminare	<i>prelegere</i> -	1 oră
8. Normele de drept european susceptibile de a face obiectul trimiterilor preliminare. Obligațiile și prerogativele Curții. Efectele hotărârii în litigiul având ca obiect trimiterea preliminară	<i>prelegere</i> -	1 oră
9. Acțiunea pentru neîndeplinirea obligațiilor europene. Faza prealabilă. Deliberări pentru decizie. Efectele hotărârii	<i>prelegere</i> -	1 oră
10. Acțiunea în anulare. Acte comunitare/europene susceptibile de a face obiectul acțiunii	<i>prelegere</i> - cazuistică	1 oră
11. Acțiunea în carență. Efectele hotărârii	<i>prelegere</i> - cazuistică	1 oră
12. Tribunalul. Organizare. Competență	<i>prelegere</i> - cazuistică	1 oră

Bibliografie

Tratatele Uniunii Europene, versiune consolidată, ed. Hamangiu, 2018; Code de l'UE, Bruylant – Bruxelles, 2014; Gabriel Liviu Ispas, Uniunea Europeană. Evoluție. Instituții. Mecanisme, ed. UJ, 2012; Gyula Fabian, Drept procesual al Uniunii Europene. Sedes materiae, ed. Hamangiu, 2017; Tudor Georgiana, Călin Dragoș, Jurisprudența CJUE, vol.I-II, ed. CH Beck, 2016; Raluca Bercea, Sorina Doroga, dreptul Uniunii Europene în 100 de hotărâri și cazuri practice, UJ, 2016; Mihai Șandru, Mihai Banu, Dragoș Călin, Procedura trimiterii preliminare. Principii de drept ale UE și experiențe ale sistemului român de drept, ed. CH Beck, 2013; Mihai Șandru, Mihai Banu, Dragoș Călin, Refuzul instanțelor naționale de a trimite întrebări preliminare. Jurisprudența românească, CJUE – Dix ans de jurisprudence de la Cour de Justice de l'Union Europeenne relatives aux affaires "roumaines", 2017; Michael Carpenski Cyril Nourissat, Les grands arrêts de la jurisprudence de l'Union Europeenne, Themis PUF, 2010; Koen Lenaerts, Ignace Maselis,

Kathleen Gutman, EU Procedural Law, Oxford University Press 2015; Denys Simon (coord.), Contentieux de l'UE. 1 – Annulation. Exception de l'illégalité. 2 – Carence. Responsabilité. 3 – Renvoi préjudiciel. Recours en manquement, Lamy, Wolters-Kluwer, 2011 ; Gabriel Liviu Ispas, Daniela Panc, Drept instituțional al Uniunii Europene, Editura Hamangiu, Bucuresti, 2019.

8.2 Seminar	Metode de predare	
1. Acțiunea împotriva sancțiunilor. Condiții. Competențe	Expunere – cazuistică	2 ore
2. Măsurile provizorii în dreptul procedural European. Introducerea cererii pentru procedură; acte susceptibile de luat în considerare; efectele ordonanței pronunțate	Expunere – cazuistică	2 ore
3. Judecătorul național, judecător de drept comun al drepturilor Uniunii Europene. Repartizarea competenței cu CJUE	Expunere – cazuistică	2 ore
4. Mediatorul european. Organizare, atribuții, funcții	Expunere – cazuistică	2 ore
5. Excepția de ilegalitate. Condiții de invocare cazuri speciale.	Expunere – cazuistică	2 ore
6. Răspunderea extracontractuală. Tipologia acțiunii și efecte	Expunere – cazuistică	2 ore
7. Acțiunea în despăgubire. Limitele deciziei	Expunere – cazuistică	2 ore
8. Dispoziții speciale procedurale: reglementare amiabilă; proceduri accelerate și simplificate	Expunere – cazuistică	2 ore
9. Sinteza practicii instanțelor române în materia trimiterii preliminare	Expunere – cazuistică	2 ore
10. Contenciosul referitor la drepturile de proprietate intelectuală	Expunere – cazuistică	2 ore
11. Propunerile de reformare a Curiei. Sinteză și analiză	Expunere – cazuistică	2 ore
12. Măsuri cu caracter administrativ și procedural promovate și practicate în cadrul Curții și Tribunalului pentru a facilita accesul la justiție și celeritatea în soluționare	Expunere – cazuistică	2 ore

Bibliografie

Gyula Fabian, Drept procesual al Uniunii Europene. Sedes materiae, ed. Hamangiu, 2017; Oana Mariuca Petrescu, Dreptul procesual al Uniunii Europene, ed. CH Beck, 2011; Francisco Martucci, Droit de l'Union Européenne, Dalloz, 2017; Jean Paul Jacquet, Droit institutionnel de l'UE, ed. A 8-a, Dalloz, 2015; Guy Isaac, Marc Blanquet, Droit general de l'UE, Sirey, 2012; Paul Craig, Grainne de Burca, Dreptul Uniunii Europene. Comentarii. Jurisprudență și doctrină, ed. VI, Hamangiu, 2017; Denys Simon (coord.), Contentieux de l'UE, vol. III, Renvoi préjudiciel. Recours en manquement, Lami, Wolters-Kluwer, 2018; Gabriel Liviu Ispas, Daniela Panc, Drept instituțional al Uniunii Europene, Editura Hamangiu, Bucuresti, 2019.

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Noțiunile și conceptele care urmează să fie cunoscute și asimilate în cadrul orele de curs sunt de natură să asigure un nivel de cunoștințe și favorizeze o conduită profesională și etică din partea profesioniștilor în materiile juridice în concordanță cu standardele unanim recunoscute în domeniu.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Evaluare finală	Examen scris	70%
10.5 Seminar/laborator	Participare activă la seminar, intervenții, prezentări spețe și studii de caz.	Întrebări, observare directă, evaluare speța/studiu de caz prezentată	20%
	Se acordă din oficiu 1 punct		10%
10.6 Standard minim de performanță Rezolvarea subiectelor pentru obținerea notei minime de trecere-5(cinci)			

Data completării

01.10.2019

Semnătura titularului de curs

Prof.univ.dr.Olimpiu Crauciuc

Semnătura titularului de seminar

Prof.univ.dr.Olimpiu Crauciuc

Data avizării în departament

01.10.2019

Semnătura directorului departamentului

Prof.univ.dr.Constantin Sima

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	UNIVERSITATEA TITU MAIORESCU BUCUREȘTI
1.2 Facultatea/Departamentul	FACULTATEA DE DREPT
1.3 Departamentul	DEPARTAMENTUL DE DREPT PUBLIC
1.4 Domeniul de studii	DREPT
1.5 Ciclul de studii	MASTER
1.6 Programul de studii/Calificarea	DREPTUL UNIUNII EUROPENE.INSTITUTII DE DREPT MATERIAL SI PROCESUAL EUROPEAN

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	PIAȚA INTERNĂ ȘI CETĂȚENIA UNIUNII EUROPENE						
Codul disciplinei	D.U.E.1.2.11.						
2.2 Titularul activităților de curs	Conf.univ.dr.Gabriel Liviu Ispas						
2.3 Titularul activităților de seminar	Conf.univ.dr.Gabriel Liviu Ispas						
2.4 Anul de studiu	I	2.5 Semestrul	II	2.6 Tipul de evaluare	E2	2.7 Regimul disciplinei	DO

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	3	din care: 3.2 curs	2	3.3 seminar/laborator	1
3.4 Total ore din planul de învățământ	36	din care: 3.5 curs	24	3.6 seminar/laborator	12
Distribuția fondului de timp					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					35
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					30
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					22
Tutoriat					-
Examinări					2
Alte activități					-
3.7 Total ore studiu individual					89
3.9 Total ore pe semestru (3.4. + 3.7)					125
3.10 Numărul de credite					5

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	Nu este cazul
4.2 de competențe	Nu este cazul

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1 de desfășurare a cursului	Sala de curs, videoproiector
5.2 de desfășurare a seminarului/laboratorului	Sala de seminar, videoproiector

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	<p>- Cunoașterea mecanismelor pieței interne , a aspectelor specifice exercitării libertăților în Uniunea Europeană, precum și a drepturilor individuale și colective a cetățenilor europeni</p> <p>-Utilizarea adecvată a teoriilor, conceptelor și procedurilor specifice pieței interne.</p> <p>-Înțelegerea adecvată a principiilor specifice funcționării celor patru libertăți și aplicarea la situații concrete</p> <p>-Identificarea problemelor practice determinate de exercitarea drepturilor conferite de calitatea de cetățean european în vederea soluționării acestora conform legislației Uniunii Europene</p> <p>-Aplicarea tehnicilor și instrumentelor specifice dreptului Uniunii Europene.</p>
Competențe transversale	<p>-Utilizarea eficientă a resurselor de comunicare și a surselor de informare și de formare profesională asistată, atât în limba română, cât și într-o limbă de circulație internațională</p> <p>- Realizarea sarcinilor profesionale în mod eficient și responsabil, cu respectarea regulilor deontologice specifice domeniului.</p>

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	Înșușirea de cunoștințe generale și specifice privind funcționarea pieței interne și exercitarea drepturilor de către cetățenii europeni.
7.2 Obiectivele specifice	<p>-Cunoașterea, înțelegerea și utilizarea conceptelor, teoriilor, principiilor specifice pieței interne a Uniunii Europene;</p> <p>- Înțelegerea modului de exercitare a libertăților specifice pieței interne;</p> <p>- Cunoașterea cadrului normativ general și specific.</p>

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
1. Relansarea Pieței interne în 2010-O noua strategie pentru piața unică în beneficiul economiei și societății europene	Expunere	2 ore
2. Piața unică digitală ubicuă	Expunere	2 ore
3. Aspecte teoretice și practice privind libera circulație a mărfurilor în Uniunea Europeană	Expunere	4 ore
4. Libera circulație a lucrătorilor –măsuri privind încurajarea liberei circulații	Expunere	4 ore
5. Libertatea de stabilire și libera prestare a serviciilor- Directiva privind serviciile	Expunere	2 ore
6. Libera circulație a capitalurilor-Uniunea piețelor de capital	Expunere	2 ore
7. Drepturi individuale și colective ale cetățenilor europeni	Expunere	2 ore
8. Migrația în Uniunea Europeană	Expunere	2 ore
9. Protecția datelor cu caracter personal	Expunere	4 ore

Bibliografie

1. Paul Craig, Gráinne de Burca, Dreptul Uniunii Europene, Comentarii, jurisprudență și doctrină, Ediția a VI-a, control științific și revizie traducere: Beatrice Andreșan-Grigoriu (coordonator), Laura-Corina Iordache și Ruxandra Antal, București, Editura Hamangiu, 2017;
2. Elspeth Berry, Matthew J. Homewood, Barbara Bogusz, Complete Eu Law-Text, Cases and Materials, Oxford University Press, 2017;
3. Mihaela Augustin Dumitrașcu, Dreptul Uniunii Europene și specificitatea acestuia, Editura Universul Juridic, București, 2015;
4. Gabriel-Liviu Ispas, Uniunea Europeana, Editura Universul Juridic, București, 2012;
5. Gyula Fábián, Drept instituțional al Uniunii Europene, Editura Hamangiu, 2012;
6. Dan Niță, Eduard Dragomir, Libertatea de circulație a persoanelor, Editura Nomina Lex, București, 2010; www.europa.eu – Uniunea Europeană

8.2 Seminar/laborator	Metode de predare	Observații
1.Strategia privind piața unică digitală	Analiza documentelor Ue, Studii de caz	2 ore

2.Exercitarea libertăților și Brexit-ul	Analiza documentelor Ue, Studii de caz	2 ore
3.Măsurile adoptate în domeniul serviciilor la nivelul Uniunii Europene	Analiza documentelor Ue, Studii de caz	2 ore
4.Uniunea piețelor de capital	Analiza documentelor Ue, Studii de caz	2 ore
5.Inițiativa cetățenească europeană	Analiza documentelor Ue, Studii de caz	1 oră
6.Migrația în Uniunea Europeană	Analiza documentelor Ue, Studii de caz	1 oră
7. Aplicarea prevederilor privind protecția datelor cu caracter personal	Analiza documentelor Ue, Studii de caz	2 ore

Bibliografie:

1. Paul Craig, Gráinne de Burca, Dreptul Uniunii Europene, Comentarii, jurisprudență și doctrină, Ediția a VI-a, control științific și revizie traducere: Beatrice Andreșan-Grigoriu (coordonator), Laura-Corina Iordache și Ruxandra Antal, București, Editura Hamangiu, 2017;
2. Elspeth Berry, Matthew J. Homewood, Barbara Bogusz, Complete Eu Law-Text, Cases and Materials, Oxford University Press, 2017;
3. Mihaela Augustin Dumitrașcu, Dreptul Uniunii Europene și specificitatea acestuia, Editura Universul Juridic, București, 2015;
4. Gabriel-Liviu Ispas, Uniunea Europeană, Editura Universul Juridic, București, 2012;
5. Gyula Fábíán, Drept instituțional al Uniunii Europene, Editura Hamangiu, 2012;
6. Dan Niță, Eduard Dragomir, Libertatea de circulație a persoanelor, Editura Nomina Lex, București, 2010; www.europa.eu – Uniunea Europeană

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Conținutul disciplinei este în conformitate cu cerințele pieței juridice, asigurându-se cunoașterea aspectelor teoretice și practice privind piața unică și drepturile cetățenilor europeni

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Înșușirea cunoștințelor teoretice și practice	examen	70%
10.5 Seminar/laborator	Participare activă la analiza reglementărilor specifice și a studiilor de caz	evaluare permanentă	20%
	Se acordă din oficiu 1 punct		10%
10.6 Standard minim de performanță Pentru promovare, nota la evaluarea finală trebuie să fie minim 5.			

Data completării

01.10.2019

Semnătura titularului de curs

Conf.univ.dr.Gabriel Liviu Ispas

Semnătura titularului de seminar

Conf.univ.dr.Gabriel Liviu Ispas

Data avizării în departament

01.10.2019

Semnătura directorului departamentului

Prof.univ.dr.Constantin Sima

FIȘA DISCIPLINEI

1.Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	UNIVERSITATEA TITU MAIORESCU BUCUREȘTI
1.2 Facultatea/Departamentul	FACULTATEA DE DREPT
1.3 Departamentul	DEPARTAMENTUL DE DREPT PUBLIC
1.4 Domeniul de studii	DREPT
1.5 Ciclul de studii	MASTER
1.6 Programul de studii/Calificarea	DREPTUL UNIUNII EUROPENE.INSTITUTII DE DREPT MATERIAL SI PROCESUAL EUROPEAN

2.Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	DREPTUL CONCURENȚEI ȘI SOCIETĂȚI COMERCIALE						
Codul disciplinei	D.U.E.1.2.9						
2.2 Titularul activităților de curs	Lector univ.dr.Manuela Sîrbu						
2.3 Titularul activităților de seminar	Lector univ.dr.Manuela Sîrbu						
2.4 Anul de studiu	I	2.5 Semestrul	II	2.6 Tipul de evaluare	E2	2.7 Regimul disciplinei	DO

3.Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	4	din care: 3.2 curs	2	3.3 seminar/laborator	2
3.4 Total ore din planul de învățământ	48	din care: 3.5 curs	24	3.6 seminar/laborator	24
Distribuția fondului de timp					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					30
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					30
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					15
Tutoriat					-
Examinări					2
Alte activități					-
3.7 Total ore studiu individual					77
3.9 Total ore pe semestru (3.4. + 3.7)					125
3.10 Numărul de credite					5

4.Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	Nu este cazul
4.2 de competențe	Nu este cazul

5.Condiții (acolo unde este cazul)

5.1 de desfășurare a cursului	Sala de curs, videoproiector.
5.2 de desfășurare a seminarului/laboratorului	Sala de seminar, videoproiector.

6.Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	<ul style="list-style-type: none"> - aptitudinea de a înțelege, analiza și interpreta legislația europeană cu privire la societățile comerciale, jurisprudența europeană în domeniu și doctrina juridică română și străină; - asumarea de responsabilități pentru a rezolva probleme și situații concrete ; - aptitudinea de a comunica, a susține și a demonstra rezultatele propriei activități (inclusiv abilități retorice și de a susține o dezbateră contradictorie). - capacitatea de a lucra independent sau în echipă pentru rezolvarea de probleme de drept societar european în contexte profesionale diferite ; - utilizarea adecvată a conceptelor, teoriilor, paradigmatelor și metodologiilor din domeniul dreptului societăților și normelor de concurență la nivel european; - aplicarea tehnicilor și instrumentelor specifice dreptului societar european; - aplicarea legislației europene cu privire la societățile comerciale și normele de concurență și a celorlalte instrumente juridice internaționale cu aplicare în domeniul studiat; - interpretarea, corelarea și compararea instituțiilor juridice; - aplicarea cunoștințelor necesare în culegerea datelor și informațiilor referitoare la o problemă din domeniul studiat ; - utilizarea legislației europene cu privire la societățile comerciale și normele de concurență în vigoare în analiza situațiilor juridice, în încadrarea lor corectă din punct de vedere juridic și în soluționarea lor.
Competențe transversale	<ul style="list-style-type: none"> - Realizarea sarcinilor profesionale în mod eficient și responsabil, cu respectarea regulilor deontologice specifice domeniului; - Elaborarea unei lucrări de specialitate/a lucrării de dizertație, cu respectarea obiectivelor, a termenelor și a regulilor deontologice; - Aplicarea tehnicilor de muncă eficientă în echipă (cu elemente de interdisciplinaritate), cu respectarea palierelelor ierarhice; - Realizarea unui proiect, a unei activități în echipă, cu identificarea rolurilor profesionale specifice; - Utilizarea eficientă a resurselor de comunicare și a surselor de informare și de formare profesională asistată în limba română și/sau într-o limbă străină, - Elaborarea, tehnoredactarea și susținerea în limba română a unei lucrări de specialitate pe o temă actuală din domeniul societăților comerciale europene și a normelor de concurență europeană.

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	<ul style="list-style-type: none"> - Cunoașterea și înțelegerea conceptelor, teoriilor și metodelor de bază ale domeniului societăților comerciale europene; utilizarea lor adecvată în comunicarea profesională. - Conform prevederilor legale, titularul unei diplome de master în dreptul Uniunii Europene are aptitudinea de a continua studiile urmând ciclul de studii de doctorat.
7.2 Obiectivele specifice	<ul style="list-style-type: none"> - Cunoașterea, înțelegerea și utilizarea în comunicarea profesională scrisă și verbală, a limbajului juridic de specialitate. - Cunoașterea și înțelegerea materiei interdisciplinare – Dreptul Uniunii Europene – care presupune însușirea diferitelor ramuri de drept public și privat .

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
Societati europene. Aspecte generale	Prelegere, dezbateri interactive.	2 ORE
Reglementari la nivel european privind societatile comerciale. Modernizarea dreptului societatilor comerciale europene. Piata unica	Prelegere, dezbateri interactive.	2 ORE
Guvernanta corporativa in contextul reglementarilor europene	Prelegere, dezbateri interactive.	2 ORE
Fuziunea transfrontaliera. Aspecte particulare in contextul extinderii UE	Prelegere, dezbateri interactive.	2 ORE
Politica UE in materia concurentei	Prelegere, dezbateri interactive.	2 ORE
Ajutoarele de stat in UE. Reglementare si importanta	Prelegere, dezbateri interactive.	2 ORE
Reteaua europeana de concurenta. Competente si proceduri		2 ORE
Institutiile UE si politica in domeniul concurentei	Prelegere, dezbateri interactive.	2 ORE
Politica anti-concurentiala. Concepte. Regimul sanctionator al practicilor anticoncurentiale	Prelegere, dezbateri interactive.	2 ORE
Abuzul de pozitie dominanta in dreptul european	Prelegere, dezbateri interactive.	3 ORE
Jurisprudenta relevanta in materie. Aspecte practice	Prelegere, dezbateri interactive.	3 ORE

Bibliografie:

Prof univ dr.Smaranda Angheni, Drept comercial. Profesioniștii, București, Ed. C.H. Beck, 2013
 Cristina Butacu, Legislatia concurentei. Comentarii și explicații, Ed. All Beck, București, 2005;
 Maria Dumitru, Dreptul concurentei, Institutul European, București 2011;
 Octavian Manolache, Regimul juridic al concurentei în dreptul comunitar, Ed. All București 1997
 Bazil Oglinda, Dreptul afacerilor. Teoria generala. Contractul, Ed.Universul Juridic, București, 2012

Legislație:

Hotararea nr. 187/2007 privind procedurile de informare, consultare și alte modalități de implicare a angajaților în activitatea societății europene;
 Recomandarea Comisiei 2014/208/UE privind calitatea raportării cu privire la guvernanta corporativă (conformare sau justificare);
 Directiva 2006/68/CE a Parlamentului European și a Consiliului de modificare a Directivei 77/71/CEE în ceea ce privește constituirea societăților comerciale pe acțiuni și menținerea și modificarea capitalului acestora;
 Directiva 2005/56/CE privind fuziunile transfrontaliere ale societăților pe acțiuni;
 Regulamentul Consiliului nr. 2157/2001 din 8 Octombrie 2001 privind statutul societății europene;
 Regulamentul Consiliului nr. 2137/85/1985 privind Gruparea Europeană de Interes Economic;
 Ordonanța de Urgență nr. 109/2011 privind guvernanta corporativă a întreprinderilor publice;
 Regulamentul CE nr. 659/1999 – norme detaliate privind aplicarea art. 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (ajutorul de stat);
 Regulamentul CE nr. 800/2008 al Comisiei de declarare a anumitor categorii de ajutoare compatibile cu piața comună în aplicarea art. 87 și 88 din Tratat;
 Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene – art. 101 (concurența), art. 109 (procedura de adoptare a normelor de punere în aplicare în domeniul concurenței);
 Regulamentul CE nr. 1/2003 privind punerea în aplicare a normelor de concurență;
 Legea nr. 21/1996 a concurenței;

Jurisprudenta relevanta:

ICCJ Decizia nr. 4965/2013 – anulare acte privind reglementarea concurentei;
Cauza T-38/05 Agroexpansion SA vs Comisia Europeana cu privire la concurenta, intelegeri, piata spaniola a achizitiei si a primei procesari a tutunului brut; decizie prin care se constata o incalcare a art. 81 CE;
Cauza C-413/08 – Hotararea Curtii in cauza Lafarge SA vs Comisia Europeana;
Cauza T-154/09 – Hotararea Tribunalului in cauza Manuli Rubber Industries SpA vs Comisia Europeana;
Comunicarea Comisiei – Orientari privind conceptul de efect asupra comertului din articolele 81 si 82 din tratat (2004/C 101/07); jurisprudenta indicata in document;
Cauza T-301/04 Clearstream Banking AG si Clearstream International SA impotriva Comisiei Comunitatilor Europene – “Concurenta – Abuz de pozitie dominanta – Servicii financiare – Decizie de constatare a unei incalcarii a articolului 82 CE – Refuz de a furniza servicii transfrontaliere de compensare si decontare – Preturi discriminatorii – Piata relevanta – Imputabilitatea comportamentului ilicit”
Hotararea Curtii din 6 octombrie 2009 in cauza GlaxoSmithKline Services Unlimited impotriva Comisiei Comunitatilor Europene C-501/06 P si cauzele conexe; recursuri – intelegeri – limitarea comertului paralel cu medicamente – art. 81 alin. 1 CE restrangere concurentei prin obiect – reglementari nationale ale preturilor – interesul de a exercita actiunea;

8.2 Seminar/laborator	Metode de predare	Observatii
Reglementarile la nivelul UE privitor la societatile comerciale	Analiza	4 ORE
Piata unica. Guvernanta corporativa. Reglementari europene	Aplicatii practice. Analiza spete	4 ORE
Ajutoarele de stat. Consideratii teoretice si practice	Aplicatii practice. Analiza spete	5 ORE
Practica anticoncurentiala	Aplicatii practice. Analiza spete	5 ORE
Abuzul de pozitie dominanta	Aplicatii practice Analiza spete	3 ORE
Fuziunea transfrontaliera. Reglementari si implicatii juridice	Aplicatii practice Analiza spete	3 ORE

Bibliografie:

Prof univ dr.Smaranda Angheni, Drept comercial. Profesioniștii, București, Ed. C.H. Beck, 2013
Cristina Butacu, Legislatia concurentei. Comentarii si explicatii, Ed. All Beck, București, 2005;
Maria Dumitru, Dreptul concurentei, Institutul European, București 2011;
Octavian Manolache, Regimul juridic al concurentei in dreptul comunitar, Ed. All București 1997
Bazil Oglinda, Dreptul afacerilor. Teoria generala. Contractul, Ed.Universul Juridic, București, 2012

Legislatie:

Hotararea nr. 187/2007 privind procedurile de informare, consultare si alte modalitati de implicare a angajatilor in activitatea societatii europene;
Recomandarea Comisiei 2014/208/UE privind calitatea raportarii cu privire la guvernanta corporativa (conformare sau justificare);
Directiva 2006/68/CE a Parlamentului European si a Consiliului de modificare a Directivei 77/71/CEE in ceea ce priveste constituirea societatilor comerciale pe actiuni si mentinerea si modificarea capitalului acestora;
Directiva 2005/56/CE privind fuziunile transfrontaliere ale societatilor pe actiuni;
Regulamentul Consiliului nr. 2157/2001 din 8 Octombrie 2001 privind statutul societatii europene;
Regulamentul Consiliului nr. 2137/85/1985 privind Gruparea Europeana de Interes Economic;
Ordonanta de Urgenta nr. 109/2011 privind guvernanta corporativa a intreprinderilor publice;
Regulamentul CE nr. 659/1999 – norme detaliate privind aplicarea art. 108 din Tratatul privind functionarea Uniunii Europene (ajutorul de stat);
Regulamentul CE nr. 800/2008 al Comisiei de declarare a anumitor categorii de ajutoare compatibile cu piata comuna in aplicarea art. 87 si 88 din Tratat;
Tratatul privind functionarea Uniunii Europene – art. 101 (concurenta), art. 109 (procedura de adoptare a normelor de punere in aplicare in domeniul concurentei);

Regulamentul CE nr. 1/2003 privind punerea in aplicarea a normelor de concurenta;
Legea nr. 21/1996 a concurentei;

Jurisprudenta relevanta:

ICCJ Decizia nr. 4965/2013 – anulare acte privind reglementarea concurentei;

Cauza T-38/05 Agroexpansion SA vs Comisia Europeana cu privire la concurenta, intelegeri, piata spaniola a achizitiei si a primei procesari a tutunului brut; decizie prin care se constata o incalcare a art. 81 CE;

Cauza C-413/08 – Hotararea Curtii in cauza Lafarge SA vs Comisia Europeana;

Cauza T-154/09 – Hotararea Tribunalului in cauza Manuli Rubber Industries SpA vs Comisia Europeana;

Comunicarea Comisiei – Orientari privind conceptul de efect asupra comertului din articolele 81 si 82 din tratat (2004/C 101/07); jurisprudenta indicata in document;

Cauza T-301/04 Clearstream Banking AG si Clearstream International SA impotriva Comisiei Comunitatilor Europene – “Concurenta – Abuz de pozitie dominanta – Servicii financiare – Decizie de constatare a unei incalcarii a articolului 82 CE – Refuz de a furniza servicii transfrontaliere de compensare si decontare – Preturi discriminatorii – Piata relevanta – Imputabilitatea comportamentului ilicit”

Hotararea Curtii din 6 octombrie 2009 in cauza GlaxoSmithKline Services Unlimited impotriva Comisiei Comunitatilor Europene C-501/06 P si cauzele conexe; recursuri – intelegeri – limitarea comertului paralel cu medicamente – art. 82 CE restrangere concurentei prin obiect – reglementari nationale ale preturilor – interesul de a exercita actiunea;

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Continutul disciplinei este în concordantă cu ceea ce se face în alte centre universitare din țară și din străinătate. Pentru o mai buna adaptare la cerintele pietei muncii a continutului disciplinei au avut loc consultari cu asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Corectitudinea și completitudinea cunoștințelor; coerență logică; gradul de asimilare a limbajului de specialitate.	Prezentarea unei spete din jurisprudenta europeană.	80%
10.5 Seminar/laborator	Criterii ce vizează aspectele atitudinale: conștiințiozitatea, interesul pentru studiu individual.	Testarea continuă pe parcursul semestrului prin participarea la activități gen teme / referate / eseuri / traduceri / proiecte etc	10%
Se acordă din oficiu 1 punct			10%
10.6 Standard minim de performanță Cunoașterea elementelor fundamentale de teorie și practică.			

Data completării

Semnătura titularului de curs

Semnătura titularului de seminar

01.10.2019

Lector univ.dr. Manuela Sîrbu

Lector univ.dr. Manuela Sîrbu

Data avizării în departament

Semnătura directorului departamentului

01.10.2019

Prof.univ.dr. Constantin Sima

FIȘA DISCIPLINEI

1.Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	UNIVERSITATEA TITU MAIORESCU BUCUREȘTI
1.2 Facultatea/Departamentul	FACULTATEA DE DREPT
1.3 Departamentul	DEPARTAMENTUL DE DREPT PUBLIC
1.4 Domeniul de studii	DREPT
1.5 Ciclul de studii	MASTER
1.6 Programul de studii/Calificarea	DREPTUL UNIUNII EUROPENE.INSTITUTII DE DREPT MATERIAL SI PROCESUAL EUROPEAN

2.Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	PROTECTIA DREPTURILOR OMULUI LA NIVEL EUROPEAN						
Codul disciplinei	D.U.E. 1.1.2						
2.2 Titularul activităților de curs	Prof.univ.dr.Nicolae Voiculescu						
2.3 Titularul activităților de seminar	Prof.univ.dr.Nicolae Voiculescu						
2.4 Anul de studiu	I	2.5 Semestrul	I	2.6 Tipul de evaluare	E1	2.7 Regimul disciplinei	DO

3.Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	2	din care: 3.2 curs	1	3.3 seminar/laborator	1
3.4 Total ore din planul de învățământ	28	din care: 3.5 curs	14	3.6 seminar/laborator	14
Distribuția fondului de timp					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					30
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					10
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					30
Tutoriat					-
Examinări					2
Alte activități					-
3.7 Total ore studiu individual					72
3.9 Total ore pe semestru (3.4. + 3.7)					100
3.10 Numărul de credite					4

4.Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	
4.2 de competențe	

5.Condiții (acolo unde este cazul)

5.1 de desfășurare a cursului	Sala de curs, videoproiector
5.2 de desfășurare a seminarului/laboratorului	Sala de seminar, videoproiector

6.Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	-Dezvoltarea abilităților referitoare la utilizarea mijloacelor internaționale de protecție a drepturilor omului -Cunoașterea aprofundată a principiilor jurisprudențiale fundamentale în materia protecției drepturilor omului -Consolidarea unei atitudini civice care să se manifeste în sensul promovării standardelor internaționale specifice drepturilor omului
-------------------------	--

Competențe transversale	- Aprofundarea cunoștințelor privind codificarea drepturilor omului în societatea contemporană -Adâncirea cunoașterii normelor internaționale adoptate în cadrul diferitelor organizații internaționale -Cunoașterea, înțelegerea și diseminarea procedurilor de control dezvoltate de către instituțiile internaționale de protecție a drepturilor omului
-------------------------	--

7.Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	Adâncirea cunoașterii trăsăturilor, conținutului și modului de reglementare a drepturilor omului, precum și a jurisprudenței semnificative în cadrul diferitelor sisteme internaționale de protecție a drepturilor omului
7.2 Obiectivele specifice	-Înțelegerea specificului sistemului european de protecție a drepturilor omului în raport cu alte sisteme internaționale de protecție a drepturilor omului; - Analiza jurisprudenței semnificative a Curții Europene a Drepturilor Omului; -Înțelegerea evoluțiilor la nivel internațional și european referitoare la conținutul și mijloacele de monitorizare în materia drepturilor omului;

8.Continuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
1. Drepturile omului în Sistemul Organizației Națiunilor Unite 1.1. Carta Organizației Națiunilor Unite, 1.2. Declarația Universală a Drepturilor Omului, 1.3. Pactele internaționale cu privire la drepturile omului 1.4. Convenția internațională privind eliminarea tuturor formelor de discriminare rasială 1.5. Convenția împotriva torturii și altor pedepse ori tratamente cu cruzime, inumane sau degradante 1.6. Convenția asupra eliminării tuturor formelor de discriminare față de femei 1.7. Convenția cu privire la drepturile copilului 1.8. Organizația Internațională a Muncii	prelegere - dezbateri	4 ore
2. Consiliul Europei 2.1. Noțiuni introductive 2.2. Normele Consiliului Europei 2.3. Convenția Europeană a Drepturilor Omului: drepturi și libertăți garantate 2.4. Curtea Europeană a Drepturilor Omului: organizare și procedură 2.5. Jurisprudență semnificativă a CEDO 2.6. Carta Socială Europeană revizuită: drepturi garantate, mecanism de control și jurisprudență semnificativă	prelegere - dezbateri	5 ore
3. Uniunea Europeană 3.1. Carta drepturilor fundamentale ale Uniunii Europene 3.2. Egalitatea de șanse și nediscriminarea 3.3. Libera circulație a persoanelor și a forței de muncă în dreptul UE 3.4. Dreptul la un proces echitabil în cadrul procedurilor penale 3.5. Jurisprudența Curții de Justiție a Uniunii Europene	prelegere - dezbateri	5 ore

Bibliografie CURSURI, MANUALE, LUCRĂRI MONOGRAFICE

1. Agenția pentru drepturi fundamentale a Uniunii Europene, *Manual de drept european în materie de azil, frontiere și imigrație*, Luxemburg: Oficiul pentru Publicații al Uniunii Europene, 2014
2. Alice Mariana Apetrei, *Drepturile Omului în Uniunea Europeană*, Editura Lumen, 2010
3. Corneliu Bîrsan, *Convenția Europeană a Drepturilor Omului. Comentariu pe articole. Vol. 1 și 2*. Editura C.H.Beck, București, 2005-2006
4. Corneliu Bîrsan, *Convenția europeană a drepturilor omului comentată, ed. a II-a*, Ed. CH Beck, 2009
5. D. Bogdan, M. Selegean, *Drepturile și libertățile fundamentale în jurisprudența CEDO*, Ed. All Beck, București 2005;
6. Bozesan Vasile, *Libertatea de exprimare. Hotărâri ale Curții Europene a Drepturilor Omului pronunțate în cauzele împotriva României*, Editura Universitară, București, 2013
7. *** *Compilation of case law on the equality of treatment between women and men and on non-discrimination in the*

European Union, Third edition, Publication Office of the European Union, Luxembourg, 2010

8. *Convenția europeană a drepturilor omului*, Editura Hamangiu, București, 2016
9. Consiliul Europei/Curtea Europeană a Drepturilor Omului, *Ghid practic cu privire la condițiile de admisibilitate*, 2014, http://www.echr.coe.int/Documents/Admissibility_guide_ROM.pdf
10. Călin Dragoș coord., *Hotararile CEDO în cauzele împotriva României 2013 - Analiză, consecințe, autorități potențial responsabile*, Editura Universitară, București, 2014
11. *** *Dictionar de Drepturile Omului*, Editura CH Beck, București, 2013
12. Dragoș Călin, Ionuț Militaru, Vasile Bozeșan, Florin Mihaiță, Dorin Pană, *Limitele libertății de exprimare. Politicieni, jurnaliști, magistrați. Comentarii și jurisprudență*, Editura Hamangiu, București, 2014
13. Drăghici Andreea, *Protectia juridica a drepturilor copilului - Curs universitar*, Editura Universul Juridic, 2013
14. Radu Chiriță, *Convenția Europeană a Drepturilor Omului, vol. I și II*, Editura CHBeck, 2007;
15. Radu Chiriță, coord., *Discriminarea în jurisprudența CEDO*, Editura Hamangiu, București, 2012
16. Radu Chiriță, coord., *Arestarea și detenția în jurisprudența CEDO*, Editura Hamangiu, București, 2012
17. Titus Corlățean, *Executarea hotărârilor Curtii Europene a Drepturilor Omului*, Editura Universul Juridic, București, 2011
18. Titus Corlățean, *Protecția europeană și internațională a drepturilor omului*, Editura Universul Juridic, București, 2012
19. Radu C. Demetrescu, Irina Moroianu Zlătescu, *Drepturile omului în sistemul Națiunilor Unite: protecție și promovare*, Institutul Român pentru Drepturile Omului, București, 2000
20. Răzvan Dincă, *Cereri în fața C.E.D.O. Condiții de admisibilitate*, Ed. All-Beck, București, 2001;
21. Nicolae Ecobescu, Mariana Niștelea ; coord. Nicolae Ecobescu, *Manualul Consiliului Europei*, Biroul de Informare al Consiliului Europei, București, 2006
22. Galea Ion, *Aderarea Uniunii Europene la Convenția europeană a drepturilor omului*. Analiză critică, Editura CH Beck, București, 2012
23. *Ghid pentru ratificarea Convenției internaționale pentru protecția drepturilor tuturor muncitorilor migranți și ale membrilor familiilor acestora* (CIDMM), elaborat de Comitetul internațional de coordonare pentru campania de ratificare a Convenției pentru drepturile migranților, 2012
http://www.migrantsrights.org/documents/SCRatificationGuideROJune2012_000.pdf
24. Bianca Selejan-Guțan, *Protecția europeană a Drepturilor omului*. Ediția a IV-a. Editura C.H.Beck, București, 2011
25. Bianca Selejan-Guțan, Horațiu Rusu, *Hotărârile CEDO împotriva României (1998-2006)*. Editura Hamangiu, București, 2006
26. Diana-Olivia Hatneanu, Raluca Stancescu-Cojocaru, *Cum să formulăm o cerere la CEDO (Explicații, jurisprudența, formulare și modele)*, Editura Hamangiu București, 2009
27. Cristian Jura, *Drepturile omului: drepturile minorităților naționale*, Editura C. H. Beck, București, 2006
28. Moldovan Carmen, *Libertatea de exprimare. Principii - Restricții – Jurisprudență*, Editura CH Beck, București, 2012
29. *Principalele instrumente internaționale privind drepturile omului la care România este parte*, vol.I-II, Institutul Român pentru Drepturile Omului, București, 2007
30. Prisacariu Mihaela Roxana, *Statutul juridic al minorităților naționale*, Editura CH Beck, București, 2011
31. J.F.Renucci, *Droit europeen des droits de l'homme*, LGDJ, Paris, 2002;
32. Fredric Sudre, *Drept european și internațional al drepturilor omului*, Editura Polirom Iași, 2006
33. F. Sudre, J.P. Marguenaud, J. Andriant, A. Gouttenoire, M. Levinet, *Les grands arrêts de la Cour européenne des Droits de l'Homme*, PUF 2003;
34. *The relationship between European Union law and the European Social Charter*, Working Document, 15 July 2014, pct. 19.
35. <https://rm.coe.int/CoERMPublicCommonSearchServices/DisplayDCTMContent?documentId=09000016806544ec>
36. Ovidiu Predescu, Nasty Marian Vladoiu, *Drept european și internațional al drepturilor omului*. Note de curs, Editura Hamangiu, București, 2014
37. Nicolae Voiculescu, Maria-Beatrice Berna, *Tratat de Drept social internațional și european*, Editura Universul Juridic, București, 2019
38. Nicolae Voiculescu, *Protectia internationala a drepturilor omului – note de curs*, Editia a 2-a revizuita, Editura Hamangiu, Bucuresti, 2017
39. Nicolae Voiculescu, Vasile Neagu, *Protecția drepturilor lucrătorilor în dreptul internațional și european*, Editura Universitară, București, 2016
40. Nicolae Voiculescu, Maria Iuliana Neagu, *Responsabilitatea socială a întreprinderilor. De la concept la normativizare*, Editura Universitară, București, 2016

REVISTE

Analele Universității Titu Maiorescu, Seria Drept, Curierul judiciar; Revista română de drept public; Noua revistă de drepturile omului; Buletin CEDO

LEGISLATIE

Jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului în cauzele care privesc România: Monitoarele Oficiale ale României, partea I, site-ul Curții Europene a Drepturilor Omului (www.echr.coe.int), site-ul Înaltei Curți de Casație și Justiție (www.scj.ro);

Ordonanța Guvernului nr. 94/1999 privind participarea României la procedurile în fața Curții Europene a Drepturilor Omului și a Comitetului Miniștrilor al Consiliului Europei și regresul statului în urma hotărârilor și convențiilor de rezolvare pe cale amiabilă, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 87/2001, cu modificările ulterioare;

Hotărârea Guvernului nr. 868/2003 privind organizarea și funcționarea Agentului guvernamental pentru Curtea Europeană a Drepturilor Omului, cu modificările ulterioare.

Adrese INTERNET

www.ilo.org., Organizația Internațională a Muncii
 www.coe.int., Consiliul Europei
 www.echr.coe.int, Curtea europeană a drepturilor omului
 www.coe.int/T/E/Human_Rights, Directia generala a drepturilor omului
 www.coe.int/T/E/Commissioner_H.R, Comisarul drepturilor omului
 www.europa.eu, Uniunea Europeană
 www.hotararicedo.ro
 www.jurisprudencedo.ro/
 www.juridice.ro/cedo
www.jurisprudenta.com
<http://www.scj.ro/>
<http://www.csm-just.ro/csm/index.php?cmd=9503>
http://www.ier.ro/index.php/site/search_avans

8.2 Seminar/laborator	Metode de predare	Observații
1. Mecanisme de control și jurisprudență în sistemul Organizației Națiunilor Unite	Analiză și dezbateri spețe și studii de caz	3 ore
2. Jurisprudență semnificativă a Curții Europene a Drepturilor Omului	Analiză și dezbateri spețe și studii de caz	4 ore
3. România în jurisprudența CEDO	Analiză și dezbateri spețe și studii de caz	3 ore
4. Soluții jurisprudențiale ale Curții de Justiție a Uniunii Europene în materia drepturilor omului	Analiză și dezbateri spețe și studii de caz	4 ore
Bibliografie		

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Noțiunile și conceptele care urmează să fie cunoscute și asimilate în cadrul orele de curs și de seminar sunt de natură să asigure un nivel de cunoștințe și favorizeze o conduită profesională și etică din partea profesioniștilor în materiile juridice în concordanță cu standardele unanim recunoscute în materia protecției internaționale a drepturilor omului.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs		Elaborare referat sinteză	70%
10.5 Seminar/laborator	Gradul de participare la analiza jurisprudenței și studiilor de caz		20%
	Se acordă din oficiu 1 punct		
10.6 Standard minim de performanță			

Data completării	Semnătura titularului de curs	Semnătura titularului de seminar
01.10.2019	Prof.univ.dr.Nicolae Voiculescu	Prof.univ.dr.Nicolae Voiculescu
Data avizării în departament	Semnătura directorului departamentului	
01.10.2019	Prof.univ.dr.Constantin Sima	

FIȘA DISCIPLINEI

1.Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	UNIVERSITATEA TITU MAIORESCU BUCUREȘTI
1.2 Facultatea/Departamentul	FACULTATEA DE DREPT
1.3 Departamentul	DEPARTAMENTUL DE DREPT PUBLIC
1.4 Domeniul de studii	DREPT
1.5 Ciclul de studii	MASTER
1.6 Programul de studii/Calificarea	DREPTUL UNIUNII EUROPENE. INSTITUTII DE DREPT MATERIAL SI PROCESUAL EUROPEAN

2.Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	Etica si integritate academica						
Codul disciplinei	D.1.2.13						
2.2 Titularul activităților de curs	Dr.Serban Mihail Adrian						
2.3 Titularul activităților de seminar	-						
2.4 Anul de studiu	I	2.5 Semestrul	II	2.6 Tipul de evaluare	E2	2.7 Regimul disciplinei	DO

3.Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	2	din care: 3.2 curs	2	3.3 seminar/laborator	-
3.4 Total ore din planul de învățământ	24	din care: 3.5 curs	24	3.6 seminar/laborator	-
Distribuția fondului de timp					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					29
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					25
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					20
Tutoriat					-
Examinări					2
Alte activități					-
3.7 Total ore studiu individual					76
3.9 Total ore pe semestru (3.4. + 3.7)					100
3.10 Numărul de credite					4

4.Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	-
4.2 de competențe	-

5.Condiții (acolo unde este cazul)

5.1 de desfășurare a cursului	- Sala de seminar, videoproiector
5.2 de desfășurare a seminarului/laboratorului	

6.Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	CP1. Înțelegerea și asimilarea normelor și principiilor referitoare la etica profesională și integritatea academiă în domeniul juridic, precum și în domeniul cercetării științifice, drepturile de autor și evitarea plagiatului.
-------------------------	--

	<p>CP2. Înțelegerea conținutului noțiunii de etică și integritate academică cu privire specială în domeniul profesiilor juridice.</p> <p>CP3. Acumularea de cunoștințe referitoare la redactarea textelor științifice specifice diverselor genuri academice în concordanță cu principiile eticii cercetării și cu regulile și bunele practici constituite.</p> <p>CP4. Cunoașterea și asimilarea regulilor de scriere academică specifice diverselor categorii de documente academice (referat științific, articol publicație științifică, proiect de cercetare, lucrare de licență, dizertație și doctorat, prezentare multimedia), precum și a documentelor suport (curriculum vitae, scrisoare de intenție).</p>
Competențe transversale	<p>CT1. Operarea și transpunerea prevederilor din codurile etice și profesionale din domeniile profesiilor juridice</p> <p>CT2. Dezvoltarea competențelor de realizare a unei cercetări și de redactare a produselor academice la standarde ridicate de calitate</p> <p>CT2. Utilizarea corectă și legală a surselor de documentare în conceperea produsului academic.</p>

7.Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	<ul style="list-style-type: none"> Asimilarea de către studenți /masteranzi a regulilor și bunelor practici ce privesc principiile eticii și integrității academice în materie juridică.
7.2 Obiectivele specifice	<ul style="list-style-type: none"> Transpunerea în conduite specifice a cerințelor eticii și integrității academice. Dezvoltarea abilităților de redactare de texte academice specifice activităților profesionale juridice.

8.Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
1. Curs introductiv: prezentarea importanței cursului, precum și a tematicii esențiale ce urmează a fi abordată	Prelegere Dezbateri	2 ore
2. Valori etice fundamentale. Noțiunile de etică și integritate academică. Privire specială în domeniul juridic.	Prelegere Dezbateri	2 ore
3. Legislație internă și internațională privind etica și integritatea academică în domeniul juridic, precum și protecția dreptului de autor	Prelegere Dezbateri	2.ore
4. Integritatea academică.Integritatea în sistemul de învățământ și cercetarea științifică.	Prelegere Dezbateri	2.ore
5. Etica universitară.Codurile de etică universitare	Prelegere Dezbateri	2.ore
6. Identificarea Plagiaturii în lucrările cu caracter științific.Plagiatul și combaterea sa	Prelegere Dezbateri	2 ore
7. Integritatea in sistemul de invatamânt și cercetarea științifică.Buna conduită în cercetarea științifică	Prelegere Dezbateri	2 ore
8. Programe utilizate în vederea stabilirii gradului de similitudine în lucrarile științifice	Prelegere Dezbateri	2 ore
9. Aspecte de drept comparat privind integritatea academică	Prelegere Dezbateri	2 ore
10. Tipuri de produse academice. Referatul științific și Proiectul de cercetare (lucrarea de cercetare)	Prelegere Dezbateri	2 ore
11. Tipuri de produse academice. Lucrarea de licență,	Prelegere	1 ora

dizertație și doctorat	Dezbateri	
12. Reguli specifice de tehnoredactare pentru produsele academice aduse la cunoștință publică (articole, cărți etc.)	Prelegere Dezbateri	1 ora
13. Prezentarea rezultatelor cercetării	Prelegere Dezbateri	1 ora
14. Curs aplicații practice (redactare cod conduită, referat științific, plan cercetare, bibliografie academică, scrisoare intenție etc.)	Prelegere Dezbateri	1 ora

Bibliografie:

(I) Doctrină

- ANDRONICEANU, A. *Fundamente privind elaborarea unei lucrări științifice*, Editura Universitară, București, 2017.
- CHELCEA, S., *Cum să redactăm o lucrare de licență, o teză de doctorat, un articol științific în domeniul științelor socio-umane*, ediția a IV-a revizuită și adăugită, Editura Comunicare.ro, București, 2007.
- CIUCĂ, V., M., *Buna credință*, în RDP nr. 4/2015, Editura Universul Juridic, București, 2015.
- DĂNIȘOR, D., C., DOGARU, I., DĂNIȘOR, Ghe., *Teoria generală a dreptului*, ediția a 2-a, Editura C.H. Beck, București, 2008.
- DĂNILĂ, A., *Câteva reflecții privind plagiatul*, în Revista Română de Dreptul Proprietății Intelectuale nr. 1/2015.
- DEACONU, Șt., *Metodologie juridică, Curs practic pentru studenți*, ediția a 3-a, Editura Hamangiu, București, 2013.
- DESBOIS, H.M., *Les droit d'auteur en France*, Dalloz, 1978.
- DJUVARA, M., *Teoria generală a dreptului. Drept rațional, izvoare și drept pozitiv*, Editura AllBeck, București, 1999.
- DRIMBA, O., *Istoria culturii și civilizației*, vol. I, ediție definitivă, Editura Saeculum I.O. și Editura Vestala, București, 2001.
- FLOREA, B., *Reflecții privind plagiatul (I)*, în R.R.D.P.I. nr. 1/2017.
- FLOREA, B., *Reflecții privind plagiatul (II)*, în R.R.D.P.I. nr. 2/2017.
- FLOREA, S., *Plagiatul și încălcarea drepturilor de autor*, în R.R.D.P.I. nr. 4/2016.
- BASNO, C., DARDAC, N., *Consultații privind lucrarea de diplomă în învățământul superior economic*, Editura Didactică și Pedagogică, R.A., București, 1996.
- GEORGESCU, Șt., *Filosofia dreptului. O istorie a ideilor din ultimii 2.500 de ani*, ediția a 2-a, Editura All Beck, București, 2001.
- GUȚAN, M., *Sisteme de drept comparate. Introducere în teoria generală a dreptului comparat*, Editura Hamangiu, București, 2014.
- GHEORGHIU, Gh., *Criteriul originalității operelor protejate prin drept de autor*, în RRDPI nr. 2/2016.
- GHERGHEL, N., *Cum să scriem un articol științific*, Editura Științifică, București, 1996.
- GHIGHECI, C., *Etica profesiilor juridice*, Editura Hamangiu, București, 2017.
- HEGEL, G.W.F., *Critica rațiunii pure*, Editura IRI, București, 1994.
- HEGEL, G.W.F., *Fenomenologia spiritului*, București, 1965.
- LOCKE, J., *Eseu asupra intelectului omenesc*, vol. II, Editura Științifică, București, 1961.
- LLOSA, V.M., *Civilizația spectacolului*, Editura Humanitas, București, 2017.
- LENGRAND, P., *Introducere în educația permanentă*, Editura Didactică și Pedagogică, vol. II, 1973.
- BODOAȘCĂ, T., MURGU, A., *Opinii privind semnificația juridică a plagiatului*, în R.R.D.P.I. nr. 4/2016.
- LENGRAND, P., *Dreptul comparat*, trad. Raluca Bercea, Editura Lumina Lex, București, 2001.
- LUNTRARU, L., B., *Răspunderea civilă pentru malpraxisul profesional*, Editura Universul Juridic, București, 2018.
- KANT, Imm., *Introducere în teoria virtuții*, în vol. *Metafizica moravurilor*, Editura Științifică, București, 1991.
- MAZILU, D., *Teoria Generală a Dreptului*, Editura All Beck, București, 1999.
- MIHAI, GH., *Fundamentele dreptului. Argumentare și interpretare în drept*, Editura Lumina Lex, București.
- MOARCĂȘ, C.A., *Despre universități și autonomia universitară*, în RDP nr. 3/2017.
- MOTICA, R.I., MIHAI, Gh., *Teoria generală a dreptului*, Editura All Beck, București, 2001.
- NEAGA, D.E., *Cartea studenților – Cum să îți îmbogățești abilitățile de învățare*, Editura Pro Universitaria, București, 2013.
- NEGRILĂ, D., *Protecția ideilor prin drept de autor. Aplicare în domeniul Codului studiilor universitare de doctorat*, în R.R.D.P.I. nr. 1/2017.
- OLTEANU, E.G., *Considerații cu privire la conceptul de autoplagiat*, în Revista Română de Dreptul Proprietății Intelectuale nr. 4/2009.
- POPA, N., *Teoria generală a dreptului*, ediția a 5-a, Editura C.H. Beck, București, 2014.
- BELLU, N., *Sensul esteticului și viața morală*, Editura Paideia, Colecția Paideia Științe – Seria ETICĂ, București, 1999.
- POPA, N., MIHĂILESCU, I., EREMIA, M., *Sociologie juridică*, Editura Universității din București, București, 1997.
- POPESCU, S., *Teoria generală a dreptului*, Editura Lumina Lex, București, 2000.
- POTINCU, C., POTINCU, L., *Etica în afaceri și responsabilitatea socială corporatistă. Interferențe economice și juridice*,

- Editura C.H. Beck, București, 2014.
40. PRAHOVEANU, V., în I. COPOERU, N. SZABO (coord.), *Etică și cultură profesională*, Editura Casa Cărții de Știință, Cluj-Napoca, 2008.
  41. PLATON, *Opere*, vol. I, București, Editura Științifică și Enciclopedică, 1975.
  42. RĂDULESCU, Șt.M., *Metodologia cercetării științifice. Elaborarea lucrărilor de licență, masterat, doctorat*, ediția a II-a, Editura Didactică și Pedagogică R.A., București, 2011.
  43. RAD, I., *Cum se scrie un text științific. Disciplinele umaniste*, Editura Polirom, București, 2017.
  44. ROȘ, V., *Dreptul proprietății intelectuale. Dreptul de autor, drepturile conexe și drepturile sui generis*, vol. I, Editura C.H. Beck, București, 2016.
  45. ROȘ, V., LIVĂDARIU, A., *Controversata problemă a protecției ideilor în dreptul român*, în R.R.D.P.I. nr. 2/2017.
  46. ROȘ, V., LIVĂDARIU, A., *Condiția originalității în operele științifice*, în RRDPI nr. 2/2014.
  47. CRAIOVAN, I., *Teoria generală a dreptului*, Editura Universul Juridic, București, 2007.
  48. ROUBIER, P., *Theorie generale du droit*, Editura 2, Sirey, Paris, 1951.
  49. SPINEANU-MATEI, O., *Proprietatea intelectuală (2) Practica judiciară 2006-2007*, Editura Hamangiu, București, 2007.
  50. SPERIUȘI-VLAD, A., *Drepturile patrimoniale în proprietatea intelectuală*, Editura Universul Juridic, București, 2014.
  51. STAHL, H., *Teoria și practica investigațiilor sociale*, vol. I, Editura Științifică, București, 1974.
  52. SPINOZA, B., *Etica*, Editura Științifică, București, 1957.
  53. ȘTEFAN, E.E., *Drept administrativ, Partea a II-a Curs universitar*, ediția a treia revizuită, completată și actualizată, Editura Universul Juridic, București, 2018.
  54. ȘTEFAN, E.E., *Răspundere juridică. Privire specială asupra răspunderii în dreptul administrativ*, Editura Pro Universitaria, București, 2013.
  55. TĂNASE, Adrian-Relu, *Managementul neconstituțional și discriminatoriu al dovedirii plagiatului în România*, în R.R.D.P.I. nr. 1/2017.
  56. TOFAN, D.A., *Drept administrativ*, vol. II, Editura 4, Editura C.H. Beck, București, 2017.
  57. TOMESCU, M., *Deontologia funcționarului public*, ediția a IV-a revăzută și adăugită, Editura Pro Universitaria, București, 2016.
  58. ECO, U., *Cum se face o teză de licență*, trad. George Popescu, Editura Polirom, , București, 2014.
  59. CRAIOVAN, I., *Metodologia juridică*, Editura Universul Juridic, București, 2005.
  60. CRAIOVAN, I., *Prin labirintul juridic*, Editura Universul Juridic, București, 2009.
  61. CETERCHI I., CRAIOVAN, I., *Introducere în teoria generală a dreptului*, Editura All Beck, București, 1998.
  62. COZMA, C., MĂGURIANU L., în PIVNICERU, M.M, LUCA, C. (coord), *Deontologia profesiei de magistrat. Repere contemporane*, Editura Hamangiu, București.
- (II) Legislație**
1. Constituția României.
  2. Codul civil.
  3. Legea nr. 128/2018 pentru modificarea și completarea Legii nr. 102/2005, privind înființarea, organizarea și funcționarea Autorității Naționale de Supraveghere a Prelucrării Datelor cu Caracter Personal precum și pentru abrogarea Legii nr. 677/2001 pentru protecția persoanelor cu privire la prelucrarea datelor cu caracter personal și libera circulație a acestor date, publicată în M. Of. nr. 503 din 19 iunie 2018.
  4. Legea nr. 163/2015 privind standardizarea națională, publicată în M. Of. nr. 470 din 03 iulie 2015.
  5. Legea educației naționale nr. 1/2011, publicată în M. Of. nr. 18 din 10.01.2011, cu ultima modificare prin Ordonanța de urgență a Guvernului, nr. 48/2018 privind drepturile elevilor școlarizați în unități de învățământ înființate în procesul de organizarea a rețelei școlare și pentru modificarea și completarea Legii educației naționale nr. 1/2011, precum și pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 75/2005 privind asigurarea calității educației, publicată în M. Of. nr. 499 din 18.06.2018.
  6. Legea nr. 206/2004 privind buna conduită în cercetarea științifică, dezvoltarea-tehnologică și inovare, publicată în M. Of. nr. 505 din 04.06.2004, cu ultima modificare prin O.G. nr. 2/2016, publicată în M. Of. nr. 51 din 21.01.2016, aprobată prin Legea nr. 178/2016.
  7. Legea nr. 319/2003 privind Statutul personalului de cercetare-dezvoltare, publicată în M. Of. nr. 530 din 23.07.2003, cu ultima modificare prin Legea nr. 69/2018, publicată în M. Of. nr. 245 din 20.03.2018.
  8. Legea nr. 205/2000 pentru ratificarea tratatului OMPI, privind dreptul de autor, adoptat la Geneva la 20 decembrie 1996, publicată în M. Of. nr. 609 din 27.11.2000.
  9. Legea nr. 8/1996 privind dreptul de autor și drepturile conexe, publicată în M. Of. nr. 60 din data de 26.03.1996, cu ultimele modificări prin Legea nr. 74/2018 pentru modificarea și completarea Legii nr. 8/1996 privind dreptul de autor și drepturile conexe, republicată în M. Of. nr. 489 din 14.06.2018.
  10. O.G. nr. 57/2002 privind cercetarea științifică și dezvoltarea tehnologică, publicată în M. Of. nr. 643 din 30 august 2002, cu ultima modificare prin O.U.G. nr. 108/2017 (...), publicată în M. Of. nr. 1018 din 22 decembrie 2017.
  11. H.G. nr. 13/2017 privind organizarea și funcționarea Ministerului Cercetării și Inovării, publicată în M. Of. nr. 44 din 16 ianuarie 2017.

12. H.G. nr. 26/2017 privind organizarea și funcționarea Ministerului Educației Naționale, publicată în M. Of. nr. 51 din 18.01.2017.
  13. H.G. nr. 929/2014 privind aprobarea Strategiei naționale de cercetare, dezvoltare și inovare a României 2014-2020, publicată în M. Of. nr. 785 din 28.10.2014.
  14. H.G. nr. 457/2011 privind Metodologia cadru de concurs pentru ocuparea posturilor didactice și de cercetare vacante din învățământul superior, publicată în M. Of. nr. 371 din 26.05.2011, cu modificările și completările ulterioare.
  15. H.G. nr. 1062/2011 privind evaluarea și clasificarea în vederea certificării instituțiilor, publicată în M. Of. nr. 804 din 14.11.2011.
  16. Ordinul MECTS nr. 211/2017 privind aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a Consiliului Național de Etică a Cercetării Științifice, Dezvoltării Tehnologice și Inovării precum și a componenței nominale a acestuia, publicat în M. Of. nr. 287 din 24.04.2017.
  17. Ordinul MENCS nr. 3485/2016 privind lista programelor recunoscute de Consiliul Național de Atestare a Titlurilor, Diplomelor și Certificatelor Universitare și utilizate la nivelul instituțiilor de învățământ superior organizatoare de studii universitare de doctorat și al Academiei Române, în vederea stabilirii gradului de similitudine pentru lucrările științifice, publicat în M. Of. nr. 248 din 04.04.2016.
  18. Ordinul MECTS nr. 5381/2016 pentru modificarea Regulamentului de organizare și funcționare CNATDCU aprobat prin Ordinul ministrului educației naționale și cercetării științifice nr. 3482/2016, publicat în M. Of. nr. 788 din 07.10.2016.
  19. Ordinul ministrului educației și cercetării științifice nr. 6085/2018, publicat în M. Of. nr. 1036 din 22.12.2016.
  20. Ordinul nr. 6129/2016 al ministrului educației și cercetării științifice, publicat în M. Of. nr. 123 din 15 februarie 2017.
  21. Ordinul MECTS nr. 3121/2015 cu privire la obținerea atestatului de abilitare, publicat în M. Of. nr. 107 din 10.02.2015.
  22. Ordinul MEN nr. 5144/2013 privind adoptarea Strategiei anticorupție în educație, publicat în M. Of. nr. 714 din 20.11.2013.
  23. Regulamentul (U.E) 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogarea Directivei 95/46/CE.
  24. Regulamentul (U.E) nr. 1025/2012 al Parlamentului European și al Consiliului din 25 octombrie 2012 privind standardizarea europeană.
  25. Directiva 2009/24/CE privind protecția juridică a programelor pentru calculator.
  26. Directiva 96/9/CE privind protecția juridică a bazelor de date.
  27. Directiva 2006/116/CE privind durata de protecție a drepturilor de autor și a anumitor drepturi conexe.
  28. Codul european de conduită pentru integritatea cercetării.
  29. Declarația de la Singapore privind integritatea cercetării.
  30. Carta europeană a cercetătorului.
  31. Concluziile Consiliului Uniunii Europene asupra integrității cercetării.
- (III) Jurisprudență**
1. Curtea Constituțională a României, Decizia nr. 624 din 26 octombrie 2016, publicată în M. Of. nr. 937 din 22.11. 2016.
  2. Hotărârea nr. 724 din 13.10.2015, Secția pentru judecătoria a CSM, publicată pe <http://integritate.ifep.ro/jurisprudenra.html>, ultima vizualizarea la 9 decembrie 2016, http://www.ubbcluj.ro/ro/despre/organizare/files/etica/Codul_Etic_al_UBB.pdf, accesat la data de 16.03.2018.
  3. Fostul Tribunal Ilfov, Audiența de la 22 decembrie 1911 (în cauza Eraclie Sterian și Leon Alcalay, pe de o parte, și F. Grunfeld, pe de altă parte), în Dreptul nr. 40/1912.
- (IV) Pagini internet**
1. <http://wipo.int/portal/en/>
  2. http://inserm.fr/sites/default/files/2017-08/Inserm_Rapport_Corvol_CharteNationaleIntegriteScientifique_2016.pdf
  3. http://allea.org/wp-content/uploads/2018/01/FR_ALLEA_Code_de_conduite_europeen_pur_lintegrite_en_recherche.pdf
  4. http://singaporestatement.org/Translations/SS_French.pdf
  5. http://fnrs.be/docs/Charte_europeene_du_chercheur.pdf
  6. <http://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-14853-2015-INIT/en/pdf>
  7. <http://cnatdca.ro/>
  8. <https://edu.ro/sistem-national-cercetare>
  9. <https://dexonline.ro>
  10. [http://aracis.ro/fileadmin/ARACIS/Legislatie - Proceduri/2017/Codul de Etica aprobat in 28 septembrie 2017.pdf](http://aracis.ro/fileadmin/ARACIS/Legislatie_-_Proceduri/2017/Codul_de_Etica_aprobat_in_28_septembrie_2017.pdf)
  11. <https://integritate.eu>
  12. http://alpaconference.ro/declaratie_etica_malpraxis.pdf
  13. <http://bmj.ro/articles/2008/11/04/rezolvarea-cazurilor-de-malpraxis-%C3%AEn-cercetarea-%C5%9Ftiin%C5%A3ific%C4%83>
  14. <http://larousse.fr/dictionnaires/francais/plagiat/61301>
  15. <http://osim.ro>

16. <http://orda.ro>
17. <http://asro.ro/>
18. <https://iprhelpdesk.eu/sites/default/files/documents/EU-IPR-Guide-IP-in-Europe.pdf>
19. <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/ALL/?uri=CELEX%3A22000A0411%2801%29>,
20. http://cne.ancs.ro/wp-content/uploads/cne/2017/12/Ghid_identificare_plagiat_final_site.pdf
21. https://guides.turnitin.com/01_Manuals_and_Guides/Translated_Guides/Rom%C3%A2n%C4%83/Student%20Originality_Check/Depunerea_unei_lucr%C4%83ri
22. http://ithenticate.com/hs-fs/hub/92785/file-1384442395-pdf/iTh_documentation/iThenticate_Manual.pdf?t=1510653951733
23. <https://scammyessay.com>
24. <http://tezedoctorat.ro/sites/default/files/Raport%20verificare%20antiplagiat.pdf>
25. <https://ec.europa.eu>,
26. http://pe.forhe.ro/sites/default/files/metodologie_etica_consultare.pdf
27. <http://sistemantiplagiat.ro>.

8.2 Seminar/laborator	Metode de predare	Observații
Bibliografie:		

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Conținutul disciplinei este în acord cu așteptările mediului academic, precum și ale societății în ansamblu privind pregătirea specialiștilor din mediul juridic în sensul asimilării valorilor eticii și integrității academice, precum și pentru elaborarea de produse academice substanțiale și în acord cu exigențele respectării imperativelor legale și etice ale cercetării științifice.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs			
	Examen	Evaluare orală	90%
10.5 Seminar/laborator		-	-
	Se acordă din oficiu 1 punct		
10.6 Standard minim de performanță: Cerințe minime pentru nota 5,00 (cinci)			
- Cunoașterea metodelor de utilizare a surselor în produsele academice și de evitare a plagiatului.			
- Cunoașterea diferitelor sisteme de citare și utilizarea adecvată a acestora.			
- Structurarea și redactarea conform standardelor consacrate a unei lucrări de cercetare.			

Data completării 01.10.2019	Semnătura titularului de curs Dr.Serban Mihail Adrian	Semnătura titularului de seminar -
Data avizării în departament 01.10.2019	Semnătura directorului departamentului Prof.univ.dr.Constantin Sima	

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	UNIVERSITATEA TITU MAIORESCU BUCUREȘTI
1.2 Facultatea/Departamentul	FACULTATEA DE DREPT
1.3 Departamentul	DEPARTAMENTUL DE DREPT PUBLIC
1.4 Domeniul de studii	DREPT
1.5 Ciclul de studii	MASTER
1.6 Programul de studii/Calificarea	DREPTUL UNIUNII EUROPENE.INSTITUTII DE DREPT MATERIAL SI PROCESUAL EUROPEAN

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	DREPT ADMINISTRATIV EUROPEAN						
Codul disciplinei	D.U.E. 1.2.7.						
2.2 Titularul activităților de curs	Lector univ.dr.Tudor Chiuariu						
2.3 Titularul activităților de seminar	Lector univ.dr.Tudor Chiuariu						
2.4 Anul de studiu	I	2.5 Semestrul	II	2.6 Tipul de evaluare	E2	2.7 Regimul disciplinei	DO

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	3	din care: 3.2 curs	2	3.3 seminar/laborator	1
3.4 Total ore din planul de învățământ	36	din care: 3.5 curs	24	3.6 seminar/laborator	12
Distribuția fondului de timp					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					22
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					20
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					20
Tutoriat					-
Examinări					2
Alte activități					-
3.7 Total ore studiu individual					64
3.9 Total ore pe semestru (3.4. + 3.7)					100
3.10 Numărul de credite					4

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	Nu este cazul
4.2 de competențe	Nu este cazul

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1 de desfășurare a cursului	Sala de curs, videoproiector
5.2 de desfășurare a seminarului/laboratorului	Sala de seminar, videoproiector

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	- Cunoașterea caracteristicilor administrației europene și a remediilor juridice disponibile în cazul acesteia -Înțelegerea și interpretarea conceptelor, teoriilor și principiilor specifice administrației europene. -Utilizarea mecanismelor europene în vederea rezolvării unor situații juridice concrete.
Competențe transversale	- Utilizarea eficientă a resurselor de comunicare și a surselor de informare și de formare profesională asistată, atât în limba română, cât și într-o limbă de circulație internațională - Realizarea sarcinilor profesionale în mod eficient și responsabil, cu respectarea regulilor deontologice specifice domeniului.

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	Înșușirea de cunoștințelor despre administrației europene și a dreptului administrativ european.
7.2 Obiectivele specifice	- Cunoașterea, înțelegerea și utilizarea conceptelor, teoriilor, principiilor specifice administrației europene și a dreptului administrativ european; - Utilizarea în practică a remediilor juridice împotriva actelor juridice nelegale ale instituțiilor UE.

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații TIMPUL ALOCAT CURSULUI ESTE DE 24 ORE. VA RUGAM SA REPARTIZAT ORELE PE TEMELE ALESE
1. Caracterizarea generală a sistemului administrativ al Uniunii Europene. Competența Uniunii Europene. Instituțiile, organele și agențiile Uniunii. Actele juridice emise de acestea.	Expunere	4 ore
2. Codul ReNEUAL de procedură administrativă a Uniunii Europene (1) Domeniu de aplicare. Raportul cu normele procedurale specifice ale Uniunii Europene. Relația cu legislația statelor membre.	Expunere	4 ore
3. Codul ReNEUAL de procedură administrativă a	Expunere	4 ore

Uniunii Europene (2) Elaborarea reglementărilor administrative. Procedura de adoptare a deciziilor individuale. Contracte. Asistența mutuală		
4. Obligația Constanzo a autorităților administrative naționale de a aplica cu prioritate dreptul Uniunii	Expunere	4 ore
5. Acțiunea directă în anularea actelor juridice și excepția de nelegalitate (calea indirectă) împotriva acestora. Motive de nelegalitate.	Expunere	4 ore
6. Acțiuni indirecte privind validitatea actelor juridice emise de instituțiile Uniunii Europene	Expunere	2 ore
7. Acțiunea în răspundere civilă delictuală pentru prejudiciile produse prin actele administrative ale Uniunii Europene	Expunere	2 ore
8. Remedii jurisdicționale disponibile la nivel național	Expunere	2 ore
9. Principiile proporționalității, certitudinii juridice și al așteptărilor legitime în activitatea administrației europene	Expunere	2 ore
10. Ombudsmanul European	Expunere	2 ore

Bibliografie

- Herwig C.H Hofmann, Jens-Peter Schneider, Jacques Ziller, Dacian C. Dragoș (coord.), *Codul ReNEUAL de procedură administrativă a Uniunii Europene*, București, Editura Universul Juridic, 2016
- Paul Craig, *EU Administrative Law*, Oxford UP, 2006
- Maartje Verhoeven, *The Constanzo Obligation. The Obligations of National Administrative Authorities in the Case of Incompatibility between National Law and European Law*, Intersentia, Cambridge-Antwerp-Portland, 2011
- Tudor Chiuariu, *Excepția de ilegalitate în dreptul comunitar*, în „Curierul Judiciar”, nr. 5/2006

8.2 Seminar/laborator	Metode de predare	Observații TIMPUL ALOCAT ACTIVITATILOR DE SEMINAR ESTE DE 12 ORE. VA RUGAM SA REPARTIZATI ORELE PE TEMELE ALESE
1. Consecințele practice ale clasificării actelor juridice ale instituțiilor Uniunii	Aplicații practice.	2 ore
2. Aspecte practice ale dreptului administrativ procedural european	Aplicații practice	2 ore
3. Calitatea procesuală activă (locus standi) în acțiunile directe în anularea actelor juridice ale instituțiilor Uniunii	Aplicații practice	2 ore
4. Obligația Constanzo – excepție de la principiul legalității consacrat de dreptul național	Aplicații practice	2 ore
5. Comparație între excepția de nelegalitate din	Aplicații practice	2 ore

dreptul Uniunii Europene și excepția de nelegalitate din dreptul românesc		
6. Jurisprudența CJUE privind principiile proporționalității, certitudinii juridice și al așteptărilor legitime în activitatea administrației europene	Aplicații practice	2 ore
7. Sesizarea Ombudsmanului European	Aplicații practice	2 ore
Bibliografie		
<ul style="list-style-type: none"> Adina Vlășceanu et al, <i>Procedura trimiterii preliminare. Culegere de hotărâri ale Curții de Justiție a Comunităților Europene</i>, București, Editura Hamangiu, 2009 Tudor Chiuariu, <i>The Distance and the Overturned Image. On the Application and Interpretation of the Romanian Administrative Law' Plea of Illegality Through the EU Law' Plea of Illegality</i>, publicat în volumul Conferinței internaționale "Education and Creativity for a Knowledge based Society", November 17-19, 2016, 10th edition, "Titu Maiorescu" University 		

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Conținutul disciplinei are în vedere pregătirea masteranzilor – consilieri juridici, avocați, magistrați – pentru a folosi în practică, în cadrul competențelor lor profesionale mijloacele de acțiune și remediile specifice dreptului administrativ european.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Prezentare orală pe baza unui proiect scris elaborat pe parcursul semestrului	Examinare orală	70%
10.5 Seminar/laborator	Participare activă la seminarii	Evaluare cunoștințe și abilități practice	20%
10.6 Standard minim de performanță			
<ul style="list-style-type: none"> Cunoașterea principiilor de funcționare și acțiune ale administrației europene Cunoștințe de bază despre caracteristicile diferitelor remedii juridiciale împotriva actelor administrației europene 			
Se acordă din oficiu 1 punct			

Data completării

01.10.2019

Semnătura titularului de curs

Lector univ.dr.Tudor Chiuariu

Semnătura titularului de seminar

Lector univ.dr.Tudor Chiuariu

Data avizării în departament

01.10.2019

Semnătura directorului departamentului

Prof.univ.dr.Constantin Sima

FIȘA DISCIPLINEI

1.Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	UNIVERSITATEA TITU MAIORESCU BUCUREȘTI
1.2 Facultatea/Departamentul	FACULTATEA DE DREPT
1.3 Departamentul	DEPARTAMENTUL DE DREPT PUBLIC
1.4 Domeniul de studii	DREPT
1.5 Ciclul de studii	MASTER
1.6 Programul de studii/Calificarea	DREPTUL UNIUNII EUROPENE.INSTITUTII DE DREPT MATERIAL SI PROCESUAL EUROPEAN

2.Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	DREPT FISCAL EUROPEAN						
Codul disciplinei	D.U.E. 1.2.12						
2.2 Titularul activităților de curs	Lector univ.dr.Aurelia Herling						
2.3 Titularul activităților de seminar	Lector univ.dr.Aurelia Herling						
2.4 Anul de studiu	I	2.5 Semestrul	II	2.6 Tipul de evaluare	E2	2.7 Regimul disciplinei	DO

3.Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	2	din care: 3.2 curs	1	3.3 seminar/laborator	1
3.4 Total ore din planul de învățământ	24	din care: 3.5 curs	12	3.6 seminar/laborator	12
Distribuția fondului de timp					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					29
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					25
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					20
Tutoriat					-
Examinări					2
Alte activități					-
3.7 Total ore studiu individual					76
3.9 Total ore pe semestru (3.4. + 3.7)					100
3.10 Numărul de credite					4

4.Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	Nu este cazul
4.2 de competențe	Nu este cazul

5.Condiții (acolo unde este cazul)

5.1 de desfășurare a cursului	Sala de curs, videoproiector.
5.2 de desfășurare a seminarului/laboratorului	Sala de seminar, videoproiector.

6. Competențe specifice acumulate

<p>Competențe profesionale</p>	<ul style="list-style-type: none"> - aptitudinea de a înțelege, analiza și interpreta legislația fiscală europeană, jurisprudența fiscală europeană și doctrina juridică română și străină; - asumarea de responsabilități pentru a rezolva probleme și situații concrete ; - aptitudinea de a comunica, a susține și a demonstra rezultatele propriei activități (inclusiv abilități retorice și de a susține o dezbatere contradictorie). - capacitatea de a lucra independent sau în echipă pentru rezolvarea de probleme de drept fiscal european în contexte profesionale diferite ; - utilizarea adecvată a conceptelor, teoriilor, paradigmatelor și metodologiilor din domeniul dreptului fiscal european; - aplicarea tehnicilor și instrumentelor specifice dreptului fiscal european; - aplicarea legislației fiscale europene și a celorlalte instrumente juridice internaționale cu aplicare în domeniul fiscal; - interpretarea, corelarea și compararea instituțiilor juridice din dreptul fiscal european ; - aplicarea cunoștințelor necesare în culegerea datelor și informațiilor referitoare la o problemă de drept fiscal europeană concretă ; - utilizarea legislației fiscale europene în vigoare în analiza situațiilor juridice, în încadrarea lor corectă din punct de vedere juridic și în soluționarea lor.
<p>Competențe transversale</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Realizarea sarcinilor profesionale în mod eficient și responsabil, cu respectarea regulilor deontologice specifice domeniului fiscal european; - Elaborarea unei lucrări de specialitate/a lucrării de dizertație, cu respectarea obiectivelor, a termenelor și a regulilor deontologice; - Aplicarea tehnicilor de muncă eficientă în echipă (cu elemente de interdisciplinaritate), cu respectarea palierelelor ierarhice; - Realizarea unui proiect, a unei activități în echipă, cu identificarea rolurilor profesionale specifice; - Utilizarea eficientă a resurselor de comunicare și a surselor de informare și de formare profesională asistată în limba română și/sau într-o limbă străină, - Elaborarea, tehnoredactarea și susținerea în limba română a unei lucrări de specialitate pe o temă actuală din domeniul dreptului fiscal european.

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

<p>7.1 Obiectivul general al disciplinei</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Cunoașterea și înțelegerea conceptelor, teoriilor și metodelor de bază ale domeniului fiscal european; utilizarea lor adecvată în comunicarea profesională. - Conform prevederilor legale, titularul unei diplome de master în dreptul Uniunii Europene are aptitudinea de a continua studiile urmând ciclul de studii de doctorat.
<p>7.2 Obiectivele specifice</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Cunoașterea, înțelegerea și utilizarea în comunicarea profesională scrisă și verbală, a limbajului juridic de specialitate. - Cunoașterea și înțelegerea materiei interdisciplinare – Dreptul Uniunii Europene – care presupune însușirea diferitelor ramuri de drept public și privat .

8. Conținuturi

<p>8.1 Curs</p>	<p>Metode de predare</p>	<p>Observații</p>
-----------------	--------------------------	-------------------

Obligația bugetară în spațiul european.Aspecte generale : 1.Instituțiile Uniunii Europene ; 2.Ordinea juridică a Comunităților Europene	Prelegere, dezbatere interactiva.	1 oră
Pricipiile care guverneaza dreptul fiscal european	Prelegere, dezbatere interactiva.	1 oră
Importanța dreptului european și limitarea puterilor statelor membre ale Uniunii Europene în materie fiscală.Suveranitatea fiscala.	Prelegere, dezbatere interactiva.	1 oră
Acquis-ul comunitar în domeniul obligației bugetare: 1. Baza legală 2. Obiective	Prelegere, dezbatere interactiva.	1 oră
Impozitarea directă in Uniunea Europeana	Prelegere, dezbatere interactiva.	1 oră
Impozitarea indirectă in Uniunea Europeana: 1.Taxa pe valoarea adăugată 2. Accize	Prelegere, dezbatere interactiva.	1 oră
Cooperarea administrativă și asistența reciprocă. Aspecte internaționale ale recuperării creanțelor fiscale între statele membre ale Uniunii Europene 1.Cadrul general 2.Categorii de creanțe fiscale ce pot face obiectul recuperării 3.Autoritățile competente din România 4.Modalitati de acordare a asistenței reciproce în recuperarea creanțelor intracomunitare 5.Biroul central și birourile de legătură	Prelegere, dezbatere interactiva.	2 ore
Impozitele și taxele în spațiul european	Prelegere, dezbatere interactiva.	1 oră
Transpunerea acquis-ului comunitar în România.Respectarea legislației fiscale europene in Romania si alte state membre ale Uniunii Europene.	Prelegere, dezbatere interactiva.	1 oră
Jurisprudența Curții de Justiție a Comunității Europene în materia de proceduri fiscale	Prelegere, dezbatere interactiva.	1 oră
Programul Fiscalis.Perspective si tendinte actuale ale impozitarii in Uniunea europeana	Prelegere, dezbatere interactiva.	1 oră

Bibliografie

I.Jinga, *Uniunea Europeană în căutarea adevărului*, Ed.C.H.Beck, București, 2008.
A.Fuerea, *Manualul Uniunii Europene, Ediția a II-a*, Editura Universul Juridic, București, 2004.
D.D.șaguna, *Drept Financiar și Fiscal*, Editura All Beck, București, 2003.
N.Diaconu, *Dreptul Uniunii Europene-Tratat*, Ed.Lumina Lex, București, 2008.
P.Craig, *Dreptul Uniunii Europene, Comentarii, jurisprudență și doctrină*, ediția a VI-a, Ed.Hamangiu, București, 2009, op.cit.p.51.
Brândușa Ștefănescu, *Curtea de Justiție a Comunităților Europene*, Ed.Științifică și Enciclopedică, București, 1979.
Harden, F.While și K.Donnelly, *The Court of Auditors and Financial Control and Accountability in the European Court* 1995, 1 EPL 599)
A.Fuerea, *Manualul Uniunii Europene, Ediția a II-a*, Editura Universul Juridic, București, 2004.
M.Ș.Minea și C.F.Costaș, *Fiscalitatea în Europa la începutul mileniului III*, Editura Rosetti, București, 2006.
D.D.șaguna, D.Șova, *Drept Fiscal*, Editura C.H. Beck, București, 2006.
I.N.Militaru, *Conceptul comunitar de "Jurisdicție Națională" în lumina art.234 C.E.*, în Revista Română de Drept Comunitar nr.1/2005.
B.Ștefănescu, *Trimiterea prejudicială în fața Curții de Justiție a Comunității Europene*, în Revista Română de Drept Comunitar nr.1/2003.
R.Moise, *Libertatea de stabilire și fiscalitatea directă în dreptul comunitar*, în Revista Română de Drept Comunitar nr.3.
B.C.Enache, *Pericolul unificării fiscale în Europa*, <http://www.ecol.ro/content/pericolul-unificarii-fiscale-in-europa>
Broșura *Impozitarea*, editată de Centrul de resurse juridice, București, 2002, accesibilă online la adresa www.crj.ro.
A.Dăianu, C.Doltu, D.Pislaru, *Studiul nr. 7, Transpunerea în România a normelor Uniunii Europene în domeniul impozitelor indirecte(TVA și accize)*, accesibil online pe adresa www.ier.ro
Bruxelles, 02-07-2009, COM (2009) 325 final, COMUNICARE A COMISIEI CATRE CONSILIU SI PARLAMENT

EUROPEAN privind optiunea de grup TVA mentionata la articolul 11 din [Directiva 2006/112/CE](#) a Consiliului privind comun al taxei pe valoarea adaugata.

Jean Marc Tirard, *Fiscalitatea societăților în Uniunea Europeană*, Grup Revista fiduciară, 2000, a 5-a ediție.

Jacques Grosclaude și Philippe Marchessou, *Procédures fiscales*, Cours Dalloz., Paris, a 3-a ediție, 2004.

D.D.Șaguna, M.Tofan, *Drept financiar și fiscal european*, Ed.C.H.Beck, București, 2010.

Tulai C., Serbu S. – *Fiscalitate comparata si armonizari fiscale*, Editura Casa Cartii de Stiinta, Cluj-Napoca, 2005.

www.fiscalitatea.ro.

Legislatie

Tratatele constitutive (versiunile republicate, în urma modificarilor si completarilor, ale Tratatului instituind Con Europeană si Tratatului asupra Uniunii Europene), legislatia în vigoare, legislatia în pregătire, precum si hotărârile pronunțate de Curtea Europeană de Justiție se regasesc în cadrul bazei de date cu acces gratuit EUR-Lex de pe serverul E Directiva 2003/48/CE, care a intrat în vigoare la 1 iulie 2005.

Directiva 2003/49/CE, care a intrat în vigoare la 1 iulie 2005.

JO nr.152 din 13 iulie 1967, JO nr. L 2 din 2 ianuarie 1971, JO nr. L 359 din 31 decembrie 1977,JO nr. L 169 din 29 iunie 1987, JO nr. C 191 din 29 iulie 1992, JO nr.C 340 din 10 noiembrie 1997, JO nr.C 80 din 10 marie 2001, JO nr.C 306 17 decembrie 2007. Tratatul a intrat în vigoare la 1 decembrie 2009.

Site-uri

http://europa.eu/lisbon_treaty/take/index_ro.htm)

www.europa.eu.int/eur-lex.

<http://www.blogcatalog.com/blog/codul-fiscal/>)

www.infoeuropa.ro

<http://ec.europa.eu/taxtrends>

8.2 Seminar/laborator	Metode de predare	Observații
Suveranitatea fiscală	Analiza	
Impozitarea directă în Uniunea Europeană	Aplicatii practice. Analiza spete	2 ore
Impozitarea indirectă în Uniunea Europeană	Aplicatii practice. Analiza spete	2 ore
Aspecte internaționale ale recuperării creanțelor fiscale între statele membre ale Uniunii Europene	Aplicatii practice. Analiza spete	2 ore
Privire comparativa asupra impozitelor și taxelor în spațiul european	Aplicatii practice Analiza spete	3 ore
Urmărirea respectării legislației fiscale europene în România și alte state membre ale Uniunii Europene	Aplicatii practice Analiza spete	3 ore

Bibliografie

Jurisprudenta : CJCE din 26 ianuarie 1993, Werner, C-112/91, CJCE din 14 februarie 1994, C – 279/93, CJCE din 1 1995, Wiclock, C-80/94, CJCE din 27 iunie 1996, Asscher, C-107/94, CJCE din 12 mai 1998, Gilly, C-339/96, CJCE septembrie 1999, Frans Gschwind, C-391/97; CJCE din 16 mai 2000, Patrick Zurstrassen, C-87/99; CJCE din 12 de 2002, de Groot, C-385/00; CJCE din 11 martie 2004, de lasteyrie du Saillant, C-9/02, CJCE din 2 decembrie 1997, Fa 188/95, Cauza 57/65, *Alfons Luticke GmbH c. Hauptzollamt Saarlouis*.

Legislatie

Tratatele constitutive (versiunile republicate, în urma modificarilor si completarilor, ale Tratatului instituind Con Europeană si Tratatului asupra Uniunii Europene), legislatia în vigoare, legislatia în pregătire, precum si hotărârile pronunțate de Curtea Europeană de Justiție se regasesc în cadrul bazei de date cu acces gratuit EUR-Lex de pe serverul E Directiva 2003/48/CE, care a intrat în vigoare la 1 iulie 2005.

Directiva 2003/49/CE, care a intrat în vigoare la 1 iulie 2005.

JO nr.152 din 13 iulie 1967, JO nr. L 2 din 2 ianuarie 1971, JO nr. L 359 din 31 decembrie 1977,JO nr. L 169 din 29 iunie 1987, JO nr. C 191 din 29 iulie 1992, JO nr.C 340 din 10 noiembrie 1997, JO nr.C 80 din 10 marie 2001, JO nr.C 306 17 decembrie 2007. Tratatul a intrat în vigoare la 1 decembrie 2009.

Site-uri

http://europa.eu/lisbon_treaty/take/index_ro.htm
www.europa.eu.int/eur-lex.
<http://www.blogcatalog.com/blog/codul-fiscal/>
www.infoeuropa.ro
<http://ec.europa.eu/taxtrends>

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Conținutul disciplinei este în concordanță cu ceea ce se face în alte centre universitare din țară și din străinătate. Pentru o mai bună adaptare la cerințele pieței muncii a conținutului disciplinei au avut loc consultări cu asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Corectitudinea și completitudinea cunoștințelor; coerență logică; gradul de asimilare a limbajului de specialitate.	Prezentarea unei spete din jurisprudența europeană.	80%
10.5 Seminar/laborator	Criterii ce vizează aspectele atitudinale: conștiințozitatea, interesul pentru studiu individual.	Testarea continuă pe parcursul semestrului prin participarea la activități gen teme / referate / eseuri / traduceri / proiecte etc	10%
Se acordă din oficiu 1 punct			
10.6 Standard minim de performanță Cunoașterea elementelor fundamentale de teorie și practică.			

Data completării

01.10.2019

Data avizării în departament

01.10.2019

Semnătura titularului de curs

Lector univ.dr.Aurelia Herling

Semnătura titularului de seminar

Lector univ.dr.Aurelia Herling

Semnătura directorului departamentului

Prof.univ.dr.Constantin Sima

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	UNIVERSITATEA TITU MAIORESCU BUCUREȘTI
1.2 Facultatea/Departamentul	FACULTATEA DE DREPT
1.3 Departamentul	DEPARTAMENTUL DE DREPT PUBLIC
1.4 Domeniul de studii	DREPT
1.5 Ciclul de studii	MASTER
1.6 Programul de studii/Calificarea	DREPTUL UNIUNII EUROPENE. INSTITUTII DE DREPT MATERIAL SI PROCESUAL EUROPEAN

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	REPREZENTAREA STATELOR LA UNIUNEA EUROPEANĂ						
Codul disciplinei	D.U.E.1.1.4						
2.2 Titularul activităților de curs	Prof.univ.dr. Adrian Năstase						
2.3 Titularul activităților de seminar	Prof.univ.dr. Adrian Năstase						
2.4 Anul de studiu	I	2.5 Semestrul	I	2.6 Tipul de evaluare	E1	2.7 Regimul disciplinei	Ob.

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	2	din care: 3.2 curs	1	3.3 seminar/laborator	1
3.4 Total ore din planul de învățământ	28	din care: 3.5 curs	14	3.6 seminar/laborator	14
Distribuția fondului de timp					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					25
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					25
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					20
Tutoriat					-
Examinări					2
Alte activități					-
3.7 Total ore studiu individual					72
3.9 Total ore pe semestru (3.4. + 3.7)					100
3.10 Numărul de credite					4

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	Nu este cazul
4.2 de competențe	Nu este cazul

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1 de desfășurare a cursului	Cursul se desfășoară în săli cu acces la internet și cu echipament de predare multimedia.
5.2 de desfășurare a seminarului/laboratorului	Seminarul se desfășoară în săli cu acces la internet și cu echipament de predare multimedia.

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	<ul style="list-style-type: none"> • Utilizarea adecvată a conceptelor de bază din domeniul istoriei, științelor politice și relațiilor internaționale; • Interpretarea, corelarea și compararea instituțiilor juridice din dreptul
-------------------------	---

	<p>național, dreptul european și dreptul altor state;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Formarea și gestiunea resurselor umane pentru administrația publică europeană; • Aplicarea legislației românești, a legislației europene și a celorlalte instrumente juridice internaționale; • Utilizarea legislației europene în vigoare în analiza situațiilor juridice, în încadrarea lor corectă din punct de vedere juridic și în soluționarea lor.
Competențe transversale	<ul style="list-style-type: none"> • Realizarea sarcinilor profesionale în mod eficient și responsabil, cu respectarea regulilor deontologice specifice domeniului; • Utilizarea eficientă a resurselor de comunicare și a surselor de informare și de formare profesională, atât în limba română, cât și într-o limbă de circulație internațională; • Colectarea, gestionarea și dirijarea informațiilor specifice rezolvării sarcinilor complexe în context (conceperea, receptarea, transmiterea, prelucrarea, stocarea informațiilor în documente de profil), în condițiile cunoașterii la nivel avansat a cel puțin unei limbi de circulație internațională.

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	Consolidarea cunoștințelor în domeniul dreptului unional, cu precădere în privința reprezentării statelor membre în structurile decizionale ale Uniunii Europene.
7.2 Obiectivele specifice	<ul style="list-style-type: none"> • Cunoașterea, înțelegerea și utilizarea conceptelor, teoriilor, principiilor specifice cadrului normativ și instituțional al Uniunii Europene; • Înțelegerea mecanismelor de reprezentare externă a statului; • Cunoașterea regulilor constituționale interne ale unora dintre statele membre cu privire la problematica reprezentării la UE, în funcție de forma de guvernământ specifică; • Capacitatea de corelare a reglementărilor interne cu cele europene în privința reprezentării României la Uniunea Europeană.

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
1. Dreptul internațional, dreptul european și dreptul intern	Prelegere	1 oră
2. Statul ca subiect de drept și suveranitatea de stat	Prelegere	1 oră
3. Procesul integrării europene a României	Prelegere	1 oră
4. Relațiile României cu Piața Comună și cu Uniunea Europeană	Prelegere	1 oră
5. Structurile instituționale interne pentru relațiile cu alte state	Prelegere	1 oră
6. Reprezentare, legitimitate, responsabilitate	Prelegere	1 oră
7. Președintele Republicii. Șeful de stat	Prelegere	1 oră
8. Reglementări constituționale referitoare la puterea executivă	Prelegere	1 oră
9. Relația instituțională Președinte – Prim-ministru	Prelegere	1 oră
10. Relația Parlament-Guvern în chestiunea afacerilor europene	Prelegere	1 oră
11. Consiliul European	Prelegere	1 oră
12. Consiliul Uniunii Europene	Prelegere	1 oră
13. Reprezentarea României la UE în opinia Curții Constituționale	Prelegere	1 oră
14. Coabitarea instituțională în regimul semiprezidențial	Prelegere	1 oră

Bibliografie

- A. Năstase, "Reprezentarea României la Uniunea Europeană în contextul reglementărilor interne și externe", Ed. Monitorul Oficial, București, 2012.
- A. Năstase, B. Aurescu, "Drept internațional public. Sinteze. Ediția a 6-a", Ed. C.H. Beck, București, 2011.
- A. Năstase, "România europeană", Ed. Mondo Media, București, 2007.
- I. Muraru, E.S. Tănăsescu, "Constituția României, comentarii pe articole", Ed. C.H. Beck, București, 2008.
- I. Gâlea, "Tratatele fundamentale ale Uniunii Europene. Comentarii și explicații", Ed. C.H. Beck, București, 2012.

G.-L. Ispas, "Uniunea Europeană. Evoluție, instituții, mecanisme", Ed. Universul Juridic, 2011.

www.cdep.ro

www.eur-lex.europa.eu

www.europarl.europa.eu

www.ier.ro

8.2 Seminar/laborator	Metode de predare	
1. Evoluția conceptului de suveranitate - "Noua suveranitate"	Dezbateri. Studii de caz	2 ore
2. Personalitatea juridică a Uniunii Europene	Dezbateri. Studii de caz	2 ore
3. Particularitățile ordinii juridice a Uniunii Europene	Dezbateri. Studii de caz	2 ore
4. Politica externă și diplomația	Dezbateri. Studii de caz	2 ore
5. Sistemul de reprezentare în relațiile externe ale României	Dezbateri. Studii de caz	2 ore
6. Atribuțiile Președintelui	Dezbateri. Studii de caz	2 ore
7. Atribuțiile Guvernului	Dezbateri. Studii de caz	2 ore

Bibliografie

A. Năstase, "Reprezentarea României la Uniunea Europeană în contextul reglementărilor interne și externe", Ed. Monitorul Oficial, București, 2012.

A. Năstase, B. Aurescu, "Drept internațional public. Sinteze. Ediția a 6-a", Ed. C.H. Beck, București, 2011.

A. Năstase, "România europeană", Ed. Mondo Media, București, 2007.

I. Muraru, E.S. Tănăsescu, "Constituția României, comentarii pe articole", Ed. C.H. Beck, București, 2008.

I. Gâlea, "Tratatele fundamentale ale Uniunii Europene. Comentarii și explicații", Ed. C.H. Beck, București, 2012.

G.-L. Ispas, "Uniunea Europeană. Evoluție, instituții, mecanisme", Ed. Universul Juridic, 2011.

www.cdep.ro

www.eur-lex.europa.eu

www.europarl.europa.eu

www.ier.ro

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Conținutul disciplinei este în conformitate cu cerințele pieței juridice, avându-se în vedere importanța cunoașterii contextului normativ intern și european cu privire la reprezentarea statelor membre la Uniunea Europeană, în vederea accederii la funcții din administrația publică europeană.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Identificarea aspectelor cu caracter teoretic și practic. Prezentarea aspectelor cu caracter de noutate.	Referat cu susținere	70%
10.5 Seminar/laborator	Implicarea în pregătirea și rezolvarea studiilor de caz	Evaluare continuă pe tot parcursul semestrului	20%
		Se acordă din oficiu 1 punct	10%

10.6 Standard minim de performanță

Pentru promovare, nota la evaluarea finală trebuie să fie minim 5.

Data completării
01.10.2019

Semnătura titularului de curs
Prof.univ.dr. Adrian Năstase

Semnătura titularului de seminar
Prof.univ.dr. Adrian Năstase

Data avizării în departament
01.10.2019

Semnătura directorului departamentului
Prof.univ.dr. Constantin Sima

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	UNIVERSITATEA TITU MAIORESCU BUCUREȘTI
1.2 Facultatea/Departamentul	FACULTATEA DE DREPT
1.3 Departamentul	DEPARTAMENTUL DE DREPT PUBLIC
1.4 Domeniul de studii	DREPT
1.5 Ciclul de studii	MASTER
1.6 Programul de studii/Calificarea	DREPTUL UNIUNII EUROPENE.INSTITUTII DE DREPT MATERIAL SI PROCESUAL EUROPEAN

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	ACTIUNEA EXTERNA A UNIUNII EUROPENE						
Codul disciplinei	D.U.E.1.1.5.						
2.2 Titularul activităților de curs	Prof.univ.dr.Adrian Severin						
2.3 Titularul activităților de seminar	Prof.univ.dr.Adrian Severin						
2.4 Anul de studiu	I	2.5 Semestrul	I	2.6 Tipul de evaluare	E1	2.7 Regimul disciplinei	DO

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	2	din care: 3.2 curs	1	3.3 seminar/laborator	1
3.4 Total ore din planul de învățământ	28	din care: 3.5 curs	14	3.6 seminar/laborator	14
Distribuția fondului de timp					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					30
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					10
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					30
Tutoriat					-
Examinări					2
Alte activități					-
3.7 Total ore studiu individual					72
3.9 Total ore pe semestru (3.4. + 3.7)					100
3.10 Numărul de credite					4

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	-
4.2 de competențe	-

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1 de desfășurare a cursului	Sala de curs, videoproiector
5.2 de desfășurare a seminarului/laboratorului	Sala de seminar, videoproiector

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	<p>C1. Cunoașterea aprofundată a disciplinei și, în cadrul acesteia, a dezvoltărilor teoretice, metodologice și practice a principiilor și abordărilor specifice domeniului dreptului Uniunii Europene.</p> <p>C2. Utilizarea cunoștințelor pentru explicarea și interpretarea unor situații noi privind politica externă și de securitate comună, în contexte mai largi asociate</p>
-------------------------	---

	<p>domeniului</p> <p>C3. Utilizarea legislației în vigoare în analiza politicii de securitate comună</p> <p>C4. Identificarea corectă a reglementărilor în vigoare și utilizarea raționamentelor juridice, cu valorificarea acestora în comunicarea profesională</p> <p>C5. Elaborarea de proiecte de cercetare, studii etc., utilizând o selecție corectă și argumentată între mai multe soluții care pot fi date unei situații de fapt</p>
Competențe transversale	<p>CT1. Realizarea unui studiu, referat, temă de cercetare privind politica externă și de securitate comună a UE, în condiții de autonomie și de independență profesională</p> <p>CT2. Dezvoltarea capacității de selectare și utilizare eficientă a resurselor și tehnicilor de învățare în vederea adaptării continue a competențelor profesionale la dinamica contextului economico-social</p>

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	Acest curs are ca obiectiv cunoașterea și înțelegerea de către studenții masteranzi a modului de organizare instituțională, planificare politică și reglementare legală a acțiunii externe a UE.
7.2 Obiectivele specifice	<ul style="list-style-type: none"> • Cunoașterea fundamentelor obiective și a mecanismelor politico-legislative referitoare la stabilirea țințelor politicii externe și de securitate comună a UE. • Cunoașterea și înțelegerea mijloacelor de realizare a politicii externe și de securitate comună a UE. • Cunoașterea și înțelegerea principalelor reglementări cuprinse în Tratatul de la Lisabona privind politica externă și de securitate comună. • Identificarea lacunelor legislative și obstacolelor politice care afectează realizarea unei politici externe și de securitate comună a UE coerentă și eficientă, precum și discutarea unor soluții de lege ferenda pentru depășirea acestora.

8. Conținut

8.1 Curs	Metode de predare	
1. ACTIUNEA EXTERNĂ A U.E. ȘI DIMENSIUNILE / COMPONENTELE SALE. TEMEIUL LEGAL AL POLITICII EXTERNE ȘI DE SECURITATE COMUNE A UE (PESC). ATRIBUIREA COMPETENȚELOR ÎN MATERIA ACȚIUNII EXTERNE A U.E.	<i>prelegere</i> - Curs interactiv, realizat prin utilizarea unor prezentări PowerPoint și a explicațiilor oferite cursanților de către cadrul didactic.	2 ore
2. DILEMELE IDENTITARE SI STRATEGICE ALE UE. IMPACTUL LOR ASUPRA CONCEPERII ACȚIUNII EXTERNE A U.E. REFLECTAREA LOR IN TRATATELE EUROPENE.	<i>prelegere</i> - Curs interactiv, realizat prin utilizarea unor prezentări PowerPoint și a explicațiilor oferite cursanților de către cadrul didactic.	2 ore
3. OBIECTIVELE POLITICII EXTERNE ȘI DE SECURITATE COMUNĂ - RAPORTUL DINTRE "STRATEGIE" ȘI "VALORI". MIJLOACELE DE REALIZARE A POLITICII EXTERNE ȘI DE SECURITATE COMUNĂ – MIJLOACE "SOFT" ȘI MIJLOACE "HARD".	<i>prelegere</i> - Curs interactiv, realizat prin utilizarea unor prezentări PowerPoint și a explicațiilor oferite cursanților de către cadrul didactic.	2 ore
4. ORGANIZAREA INSTITUTIONALA A POLITICII EXTERNE SI DE SECURITATE COMUNA. DREPTUL EUROPEAN IN MATERIE.	<i>prelegere</i> - Curs interactiv, realizat prin utilizarea unor prezentări PowerPoint și a explicațiilor oferite cursanților de către cadrul didactic.	2 ore
5. DISTRIBUTIA ROLURILOR INTRE INSTITUTIILE EUROPENE SI GUVERNELE NATIONALE. COOPERAREA INTENSIFICATĂ ÎN DOMENIUL POLITICII EXTERNE ȘI DE SECURITATE COMUNĂ.	<i>prelegere</i> - Curs interactiv, realizat prin utilizarea unor prezentări PowerPoint și a explicațiilor oferite cursanților de către cadrul didactic.	2 ore
6. COOPERAREA UNIUNII EUROPENE CU PRINCIPALELE ORGANIZAȚII DE SECURITATE ÎN CADRUL MECANISMULUI DE SECURITATE EUROPEAN SI INTERNATIONAL – PRINCIPIILE LEGALITĂȚII SI MULTILATERALISMULUI.	<i>prelegere</i> - Curs interactiv, realizat prin utilizarea unor prezentări PowerPoint și a explicațiilor oferite cursanților de către cadrul didactic.	2 ore

7. POLITICA EUROPEANĂ DE VECINĂTATE ȘI DE EXTINDERE.	<i>prelegere</i> - Curs interactiv, realizat prin utilizarea unor prezentări PowerPoint și a explicațiilor oferite cursanților de către cadrul didactic.	2 ore
Bibliografie <ol style="list-style-type: none"> 1. Gabriel-Liviu Ispas, Daniela Panc, Dreptul instituțional al Uniunii Europene, București, Editura Hamangiu, 2019; 2. Gyula Fábíán, Drept instituțional al Uniunii Europene, Editura Hamangiu, 2018; 3. Paul Craig, Gráinne de Burca, Dreptul Uniunii Europene, Comentarii, jurisprudență și doctrină, Ediția a VI-a, control științific și revizie traducere: Beatrice Andreșan-Grigoriu (coordonator), Laura-Corina Iordache și Ruxandra Antal, București, Editura Hamangiu, 2017; 4. Augustin Fuerea, Dreptul Uniunii Europene, Editura Universul Juridic, București, 2016; 5. Mihaela Augustin Dumitrașcu, Dreptul Uniunii Europene și specificitatea acestuia, Ediția a II-a revăzută și actualizată, Editura Universul Juridic, București, 2015; 6. Gabriel-Liviu Ispas, Uniunea Europeana, Editura Universul Juridic, București, 2012. 		
8.2 Seminar/laborator	Metode de predare	
1. POLITICA EXTERNĂ ȘI DE SECURITATE (PESC). TEMEI JURIDIC, AMBIGUȚĂȚI ȘI LACUNE LEGISLATIVE.	Prezentare spete si studii de caz	2 ore
2. RELATIILE COMERCIALE INTERNATIONALE. CLAUZA DE CONFORMITATE.	Prezentare spete si studii de caz	2 ore
3. AJUTORUL PENTRU DEZVOLTARE. COMPETENETELE PARTAJATE.	Prezentare spete si studii de caz	2 ore
4. POLITICA EUROPEANĂ DE VECINĂTATE ȘI DE EXTINDERE. PARTENERIATUL ESTIC. CAZUL TURCIEI; BALCANII DE VEST.	Prezentare spete si studii de caz	2 ore
5. POLITICA EUROPEANĂ DE APĂRARE SI RELATIILE UE-NATO.	Prezentare spete si studii de caz	2 ore
6. ADERAREA UE LA CONSILIUL EUROPEI SI LA CEDO; CONSECINTE JURIDICO-POLITICE.	Prezentare spete si studii de caz	2 ore
7. COOPERAREA INTENSIFICATĂ ÎN DOMENIUL POLITICII EXTERNE ȘI DE SECURITATE COMUNĂ, SISTEMUL OPT OUT SI STATUTUL DE LEGE FERENDA AL MEMBRILOR ASOCIATI.	Prezentare spete si studii de caz	2 ore
Bibliografie <ol style="list-style-type: none"> 1. Gyula Fábíán, Gabriela Dănilă, Réka Kis, Orsolya Lészai, Cantemir Păcuraru, Hotărâri importante din Jurisprudența Curții Internaționale de Justiție, Editura Hamangiu, București, 2019; 2. Gyula Fábíán, Laura Lazăr, Dreptul Uniunii Europene. Selecție de jurisprudență relevantă, vol. I, Editura Universul Juridic, București, 2017; Legislație <ul style="list-style-type: none"> - Tratatul instituind C.E.C.O. - Tratatul instituind C.E.E.A și Tratatul instituind C.E.E. - Actul Unic European - Tratatul de la Maastricht - Tratatul de la Amsterdam - Tratatul de la Nisa - Tratatul de la Lisabona 		

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Conținutul acestei discipline atât sub aspect teoretic cât și aplicativ este adaptat permanent la cerințele angajatorilor reprezentativi din domeniu.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Prezentare proiect final.	Întrebări / dezbateri	50%
10.5 Seminar/laborator	Participare activă la seminar, intervenții, prezentări spete și studii de caz	Dezbateri, observare directă, evaluare speta/studiu de caz prezentată	40%
		Se acordă din oficiu 1 punct	10%
10.6 Standard minim de performanță			
<ul style="list-style-type: none"> - Cunoașterea principalelor noțiuni privind normele europene în domeniu - Capacitatea de a analiza critic reglementarea de lege lăta a acțiunii externe a UE - Cunoașterea principalelor dificultăți în realizarea unei politici externe și de securitate eficiente și coerente a UE, precum și a principalelor soluții preconizate depășirea acestora. 			

Data completării

01.10.2019

Data avizării în departament

01.10.2019

Semnătura titularului de curs

Prof.univ.dr.Adrian Severin

Semnătura directorului departamentului

Prof.univ.dr.Constantin Sima

Semnătura titularului de seminar

Prof.univ.dr.Adrian Severin

FIȘA DISCIPLINEI

1.Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	UNIVERSITATEA TITU MAIORESCU BUCUREȘTI
1.2 Facultatea/Departamentul	FACULTATEA DE DREPT
1.3 Departamentul	DEPARTAMENTUL DE DREPT PUBLIC
1.4 Domeniul de studii	DREPT
1.5 Ciclul de studii	MASTER
1.6 Programul de studii/Calificarea	DREPTUL UNIUNII EUROPENE.INSTITUTII DE DREPT MATERIAL SI PROCESUAL EUROPEAN

2.Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	ORDINEA JURIDICĂ A UNIUNII EUROPENE.DREPT CONSTITUTIONAL EUROPEAN						
Codul disciplinei	D.U.E.1.1.1.						
2.2 Titularul activităților de curs	Prof.univ.dr.Adrian Severin						
2.3 Titularul activităților de seminar	Prof.univ.dr.Adrian Severin						
2.4 Anul de studiu	I	2.5 Semestrul	I	2.6 Tipul de evaluare	E1	2.7 Regimul disciplinei	DO

3.Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	4	din care: 3.2 curs	2	3.3 seminar/laborator	2
3.4 Total ore din planul de învățământ	56	din care: 3.5 curs	28	3.6 seminar/laborator	28
Distribuția fondului de timp					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					25
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					25
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					17
Tutoriat					-
Examinări					2
Alte activități					-
3.7 Total ore studiu individual					69
3.9 Total ore pe semestru (3.4. + 3.7)					125
3.10 Numărul de credite					5

4.Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	
4.2 de competențe	

5.Condiții (acolo unde este cazul)

5.1 de desfășurare a cursului	Sala de curs
5.2 de desfășurare a seminarului/laboratorului	Sala de curs

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	Cunoașterea aprofundată a mecanismelor de funcționare a structurii instituționale a Uniunii Europene Înțelegerea modului de repartizare a competențelor între instituțiile Uniunii Europene și a rolului acestora în procedura de adoptare a normelor dreptului Uniunii Europene Utilizarea adecvată a metodologiei adoptării actelor Uniunii Europene Interpretarea, corelarea și compararea instituțiilor de din dreptul național și dreptul Uniunii Europene Utilizarea legislației Uniunii Europene în analiza unor situații concrete identificate în realitatea juridică
Competențe transversale	Abordarea unor situații cu grad ridicat de complexitate în vederea soluționării eficiente a acestora Aplicarea tehnicilor de muncă eficiente în echipă multidisciplinară cu scopul clarificării aspectelor generate de aplicarea dreptului Uniunii Europene

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	Înțelegerea aprofundată a sistemului constituțional al UE
7.2 Obiectivele specifice	Cunoașterea sistemului de relații instituționale ale UE și a metodologiei de elaborare, adoptare și aplicare a actelor normative europene

8. Conținuturi

8.1 Curs 28 ore de curs	Metode de predare	
1. Consiliul Uniunii Europene (ministeriale)	Prelegere	6 ore
2. Comisia. Competențe	Prelegere și discuții pe tipuri de competențe	6 ore
3. Parlamentul European. Structură. Competențe	Prelegere + discuții referitoare la relația Parlament – UE – parlamente naționale	6 ore
4. Metodologia adoptării actelor comunitare	Prelegere cu exemplificări	6 ore
5. Procedura adoptării bugetului Uniunii Europene	Prelegere	4 ore

Bibliografie

1. Gabriel-Liviu Ispas, Daniela Panc, *Dreptul instituțional al Uniunii Europene*, București, Editura Hamangiu, 2019;
2. Gyula Fábrián, *Drept instituțional al Uniunii Europene*, Editura Hamangiu, 2018;
3. Paul Craig, Gráinne de Burca, *Dreptul Uniunii Europene, Comentarii, jurisprudență și doctrină, Ediția a VI-a, control științific și revizie traducere: Beatrice Andreșan-Grigoriu (coordonator), Laura-Corina Iordache și Ruxandra Antal*, București, Editura Hamangiu, 2017;
4. Augustin Fuerea, *Dreptul Uniunii Europene*, Editura Universul Juridic, București, 2016;
5. Gabriel Liviu Ispas – *Uniunea Europeană. Evoluție. Instituții. Mecanisme*. Ed. Universul juridic, București 2012;
6. Robert Schutze – *Dreptul constituțional al Uniunii Europene*, Editura Universitară, București 2012;
7. David Spence (editor) – *Comisia Europeană, M.of. 2008*;
8. Richard Corbett, Francisc Jacobs, Michael Sihechleton – *Parlamentul European, Ediția a VI-a, M.of. 2007*;
9. Tamara Hervey, Jeff Kenner (editori) – *Economic and Social Rights under the EU Charter of Fundamental Rights*, Oxford – Portland Oregon 2003.

8.2 Seminar/laborator 28 ore seminar	Metode de predare	
1. Evoluția construcției europene	Prelegere	6 ore
2. Caracterele dreptului european	Prelegere + comparație de drept constituțional și drept intern	6 ore
3. Izvoarele derivate ale dreptului UE: regulamentul, directiva, decizia	Prelegere și exemple de elaborare și structură	8 ore
4. Organismele instituționale ale UE: Comitetul regiunilor;	Prelegere + exemple de problematică	8 ore

Comitetul economic și social ș.a.	soluționată	
Bibliografie:		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Gyula Fábián, Gabriela Dănilă, Réka Kis, Orsolya Lészai, Cantemir Păcuraru, Hotărâri importante din Jurisprudența Curții Internaționale de Justiție, Editura Hamangiu, București, 2019; 2. Gyula Fábián, Laura Lazăr, Dreptul Uniunii Europene. Selecție de jurisprudență relevantă, vol. I, Editura Universul Juridic, București, 2017; 3. Guy Isaac, Marc Blanquet – Droit General de l Union Europeenne, ed. a 10-a, Sirey, Paris 2012; 4. Mihaela Augustina Dumitrașcu – Dreptul Uniunii Europene și specificitatea acestuia, Universul Juridic 2012; 5. Roxana Mariana Popescu, Mihaela Augustina Dumitrașcu – Dreptul Uniunii Europene. Sinteze și aplicații, Universul juridic 2011; 6. Ion Niță – Guvernanta Uniunii Europene – Sistemul instituțional și decizional în contextual Tratatului de la Lisabona, Editura Best Publishing, București 2010. 		

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Se asigură o bună cunoaștere a instituțiilor comunitare, se însușește metodologia de lucru cu actele normative ale UE în corelare cu dreptul intern

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Prezentare proiect final.	Întrebări / dezbateri	50%
10.5 Seminar/laborator	Participare activa la seminar, interventii, prezentari spete si studii de caz	Dezbateri, observare directa, evaluare speta/studiu de caz prezentata	40%
	Se acordă din oficiu 1 punct		10%
10.6 Standard minim de performanță : nota 6			

Data completării

01.10.2019

Data avizării în departament

01.10.2019

Semnătura titularului de curs

Prof.univ.dr.Adrian Severin

Semnătura directorului departamentului

Conf.univ.dr.Constantin Sima

Semnătura titularului de seminar

Prof.univ.dr.Adrian Severin

FIȘA DISCIPLINEI

1.Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	UNIVERSITATEA TITU MAIORESCU BUCUREȘTI
1.2 Facultatea/Departamentul	FACULTATEA DE DREPT
1.3 Departamentul	DEPARTAMENTUL DE DREPT PUBLIC
1.4 Domeniul de studii	DREPT
1.5 Ciclul de studii	MASTER
1.6 Programul de studii/Calificarea	DREPTUL UNIUNII EUROPENE.INSTITUTII DE DREPT MATERIAL SI PROCESUAL EUROPEAN

2.Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	POLITICILE UNIUNII EUROPENE						
Codul disciplinei	D.U.E.1.1.3						
2.2 Titularul activităților de curs	Conf.univ.dr.Felicia Maxim						
2.3 Titularul activităților de seminar	Conf.univ.dr.Felicia Maxim						
2.4 Anul de studiu	I	2.5 Semestrul	I	2.6 Tipul de evaluare	E1	2.7 Regimul disciplinei	DO

3.Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	3	din care: 3.2 curs	2	3.3 seminar/laborator	1
3.4 Total ore din planul de învățământ	42	din care: 3.5 curs	28	3.6 seminar/laborator	14
Distribuția fondului de timp					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					30
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					30
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					21
Tutoriat					-
Examinări					2
Alte activități					-
3.7 Total ore studiu individual					83
3.9 Total ore pe semestru (3.4. + 3.7)					125
3.10 Numărul de credite					5

4.Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	Nu este cazul
4.2 de competențe	Nu este cazul

5.Condiții (acolo unde este cazul)

5.1 de desfășurare a cursului	Sala de curs, videoproiector
5.2 de desfășurare a seminarului/laboratorului	-

6.Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	-Cunoașterea, utilizarea și interpretarea avansată a conceptelor teoretice, metodologice și practice, a principiilor și abordărilor specifice domeniului politicilor Uniunii Europene; -Înțelegerea și interpretarea jurisprudenței CJUE în domeniu; -Viziune amplă și corectă asupra dispozițiilor legale adoptate în domeniu la nivelul UE.
Competențe transversale	-Aplicarea și asumarea valorilor și principiilor deontologice specific profesiei în executarea unor sarcini complexe, interdisciplinare; -Interacțiunea cu ceilalți actori din domeniu juridic și dezvoltarea capacității de lucru în echipă prin asumarea de roluri și dezvoltarea capacității de comunicare, negociere și luare a deciziilor; -Dezvoltarea capacității de selectare și utilizare eficientă a resurselor și tehnicilor de învățare în vederea adaptării continue a competențelor profesionale la dinamica contextului juridic.

7.Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	Cunoașterea, înțelegerea și însușirea de către masteranzi a politicilor și acțiunilor Uniunii Europene, a repartizării competențelor între Uniunea Europeană și statele membre.
7.2 Obiectivele specifice	-Cunoașterea limitelor și condițiilor exercitării competențelor între Uniunea Europeană și statele membre ; -Studiul și aprofundarea politicilor Uniunii Europene; - Înțelegerea și aprofundarea jurisprudenței CJUE în domeniu.

8.Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
1. Categoriile și domeniile de competență ale Uniunii Europene	Prelegere-Curs interactiv	1 ora
2.Politica agricolă comună:temei juridic, obiectivele politicii agricole comune, reformele politicii agricole comune, viitorul politicii agricole comune	Prelegere-Curs interactiv	3 ore
3.Politica de protecție a consumatorilor-principii și instrumente, măsuri de protecție a consumatorilor	Prelegere-Curs interactiv	4 ore
4.Politica Uniunii Europene în domeniul mediului;principii generale și cadrul de baza,	Prelegere-Curs interactiv	4 ore
5.Politica socială și de ocupare a forței de muncă:principii generale, politica de ocupare a forței de munca,prestatiile de asigurari sociale,sanătatea și securitatea în munca, drepturile lucrătorilor,combaterea sărăciei, a excluziunii sociale și a discriminării.	Prelegere-Curs interactiv	4 ore
6.Politica în domeniul transportului și turismului :transportul rutier, transportul feroviar, transportul maritim, transportul aerian, turismul	Prelegere-Curs interactiv	4 ore
6.Politica regională și de coeziune:coeziune, economică, socială și teritorială,Fondul european de dezvoltare regională,Fondul de solidaritate, fondul de coeziune	Prelegere-Curs interactiv	4 ore
7.Principii generale privind politica industrială, energetică și de cercetare	Prelegere-Curs interactiv	4 ore

Bibliografie

Doctrină:

Nicoleta Diaconu,Dreptul Uniunii Europene. Politicile Uniunii Europene, Editura Universul Juridic, 2017;
Michelle Cini, Nieves Pérez-Solórzano Borragán,European Union Politics,Oxford University Press, 2016;
Helen Wallace, Mark A.Pollack, Alasdair R. Young,Elaborarea politicilor în Uniunea Europeană, ediția a 6-a,Institutul European din România, 2011;
Ion Gâlea, *Tratatele Uniunii Europene. Comentarii și explicații*, Ed. C.H. Beck, București, 2012;

Paul Craig, Grainne de Burca, „Dreptul Uniunii Europene-Comentarii jurisprudență și doctrină”, Ediția a IV a, Editura Hamangiu, București, 2009.

Legislație:

Tratatul instituind Comunitatea Europeană a Cărbunelui și Oțelului;

Tratatul instituind Comunitatea Economică Europeană;

Tratatul instituind Comunitatea Europeană a Energiei Atomice;

Actul Unic European;

Tratatul de la Maastricht;

Tratatul de la Amsterdam;

Tratatul de la Nisa;

Tratatul de la Lisabona;

Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene;

Strategia Lisabona adoptată în 2000 și reînnoită în 2005;

Strategia Europa 2020.

Site-uri:

www.europa.eu – Uniunea Europeană

www.ier.ro-Institutul European din România

8.2 Seminar/laborator	Metode de predare	Observații
1.Principiul subsidiarității și proporționalității	Analize privind documentele adoptate la nivelul UE, studii de caz	1 oră
2. Viitorul politicii agricole comune	Analize privind documentele adoptate la nivelul UE, studii de caz	1 oră
3.Reforme Politicii Agricole comune	Analize privind documentele adoptate la nivelul UE, studii de caz	1 oră
4. Obiectivele Politicii Agricole comune	Analize privind documentele adoptate la nivelul UE, studii de caz	1 oră
5. Obiective și acțiuni privind politica consumatorilor la nivelul Uniunii Europene	Analize privind documentele adoptate la nivelul UE, studii de caz	1 oră
6. Principiile generale și cadrul de bază privind politica mediului	Analize privind documentele adoptate la nivelul UE, studii de caz	1 oră
7. Principii generale privind politica socială și de ocupare a forței de muncă	Analize privind documentele adoptate la nivelul UE, studii de caz	1 oră
8. Combaterea sărăciei, a excluziunii sociale și a discriminării.	Analize privind documentele adoptate la nivelul UE, studii de caz	1 oră
9. Transportul aerian	Analize privind documentele adoptate la nivelul UE, studii de caz	1 oră
10. Transportul maritim	Analize privind documentele adoptate la nivelul UE, studii de caz	1 oră
11.Transportul rutier	Analize privind documentele adoptate la nivelul UE, studii de caz	1 oră
12. Transportul feroviar	Analize privind documentele adoptate la nivelul UE, studii de caz	1 oră
13.Aspecte generale privind politica regională și de coeziune	Analize privind documentele adoptate la nivelul UE, studii de caz	1 oră
14. Principii generale privind politica industrială, energetică și de cercetare	Analize privind documentele adoptate la nivelul UE, studii de caz	1 oră

Bibliografie

Doctrină:

Nicoleta Diaconu,Dreptul Uniunii Europene. Politicile Uniunii Europene, Editura Universul Juridic, 2017;

Michelle Cini, Nieves Pérez-Solórzano Borragán,European Union Politics,Oxford University Press, 2016;

Helen Wallace, Mark A.Pollack, Alasdair R. Young,Elaborarea politicilor în Uniunea Europeană, ediția a 6-a,Institutul European din România, 2011;

Ion Gâlea, *Tratatele Uniunii Europene. Comentarii și explicații*, Ed. C.H. Beck, București, 2012;

Paul Craig, Grainne de Burca, „Dreptul Uniunii Europene-Comentarii jurisprudență și doctrină”, Ediția a IV a, Editura Hamangiu, București, 2009.

Legislație:

Tratatul instituind Comunitatea Europeană a Cărbunelui și Oțelului;
 Tratatul instituind Comunitatea Economică Europeană;
 Tratatul instituind Comunitatea Europeană a Energiei Atomice;
 Actul Unic European;
 Tratatul de la Maastricht;
 Tratatul de la Amsterdam;
 Tratatul de la Nisa;
 Tratatul de la Lisabona;
 Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene;
 Strategia Lisabona adoptată în 2000 și reînnoită în 2005;
 Strategia Europa 2020.

Site-uri:

www.europa.eu – Uniunea Europeană
www.ier.ro-Institutul European din România

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Noțiunile și conceptele care urmează să fie cunoscute și asimilate în cadrul orele de curs sunt de natură să asigure un nivel de cunoștințe și favorizeze o conduită profesională și etică din partea profesioniștilor în materiile juridice în concordanță cu standardele unanim recunoscute în domeniu

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Înșușirea aspectelor teoretice și practice	Examen oral-susținere referat	70%
10.5 Seminar/laborator	Gradul de participare la analiza jurisprudenței și studiilor de caz		20%
	Se acordă din oficiu 1 punct		10%
10.6 Standard minim de performanță Îndeplinirea criteriilor de performanță pentru obținerea notei 5			

Data completării	Semnătura titularului de curs	Semnătura titularului de seminar
01.10.2019	Conf.univ.dr.Felicia Maxim	Conf.univ.dr.Felicia Maxim
Data avizării în departament	Semnătura directorului departamentului	
01.10.2019	Prof.univ.dr.Constantin Sima	

FIȘA DISCIPLINEI

1.Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	UNIVERSITATEA TITU MAIORESCU BUCUREȘTI
1.2 Facultatea/Departamentul	FACULTATEA DE DREPT
1.3 Departamentul	DEPARTAMENTUL DE DREPT PUBLIC
1.4 Domeniul de studii	DREPT
1.5 Ciclul de studii	MASTER
1.6 Programul de studii/Calificarea	DREPTUL UNIUNII EUROPENE. INSTITUTII DE DREPT MATERIAL SI PROCESUAL EUROPEAN

2.Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	Practica de specialitate						
Codul disciplinei	D.U.E.1.1.14						
2.2 Titularul activităților de curs	-						
2.3 Titularul activităților de seminar	Conf.univ.dr. Felicia Maxim						
2.4 Anul de studiu	I	2.5 Semestrul	I	2.6 Tipul de evaluare	C1	2.7 Regimul disciplinei	DO

3.Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	6	din care: 3.2 curs	-	3.3 seminar/laborator	6
3.4 Total ore din planul de învățământ	84	din care: 3.5 curs	-	3.6 seminar/laborator	84
Distribuția fondului de timp					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					-
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					8
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					8
Tutoriat					-
Examinări					
Alte activități					16
3.7 Total ore studiu individual					84
3.9 Total ore pe semestru (3.4. + 3.7)					100
3.10 Numărul de credite					4

4.Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	-
4.2 de competențe	-

5.Condiții (acolo unde este cazul)

5.1 de desfășurare a cursului	-
5.2 de desfășurare a seminarului/laboratorului	Sala de seminar, videoproiector

6.Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	CP1. Asimilarea și formarea deprinderii și obișnuinței de a folosi în practică termenii, procedurile și tehnicile însușite în pregătirea teoretică universitară. CP2. Manifestarea unei atitudini responsabile față de pregătirea continuă, dar și față de aplicarea corectă a legilor atât în litera cât și în spiritul lor.
-------------------------	--

	CP3. Formarea aptitudinii de a corela permanent legislația și jurisprudența interne cu legislația și jurisprudența din alte țări, precum și cu tratatele și convențiile internaționale.
Competențe transversale	CT1. Dobândirea capacității de a susține public un discurs coerent și argumentat CT2. Formarea deprinderilor de lucru cu persoane care se adresează sau care fac obiectul activității autorităților juridice CT3. Dobândirea abilităților pentru redactarea: cererii de chemare în judecată, a rechizitoriului, a plângerii prealabile, a denunțului, a hotărârilor judecătorești etc.

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	Înțelegerea corelațiilor dintre normele procesuale și normele de drept substanțiale, dintre teorie și practică.
7.2 Obiectivele specifice	Formarea deprinderii de interpretare și apreciere a ideilor juridice Conștientizarea principalelor competențe specifice ale fiecărui domeniu din activitatea juridică (instanțe, parchete, cabinete de avocatură, notariate, executor judecătoresc etc.) Înșușirea deontologiei profesionale a juristului

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
8.2 Seminar/laborator	Metode de predare	Observații
1. Studiarea legislației specifice locului de desfășurare a practicii. Sinteza legislației studiate	Dezbateri Analiza Explicații	10 ore
2. Studiarea actelor juridice specifice locului de desfășurare a practicii	Dezbateri Analiza Explicații	10 ore
3. Cercetarea aspectelor juridice avute în vedere la redactarea actelor juridice	Dezbateri Analiza Explicații	10 ore
4. Participarea la activitățile specifice locului de desfășurare a practicii	Dezbateri Analiza Explicații	9 ore
5. Redactarea de acte juridice specifice locului de desfășurare a practicii	Dezbateri Analiza Explicații	9 ore
6. Studiarea în arhivă a unor dosare deja finalizate pentru a conștientiza piesele necesare care se întocmesc până la soluționarea unor cauze	Dezbateri Analiza Explicații	9 ore
7. Studiarea unor hotărâri judecătorești din mapele de hotărâri privind conținutul și modalitatea de redactare a acestora	Dezbateri Analiza Explicații	9 ore
8. Implicarea concretă cu aprobarea conducătorului instituției în care se efectuează practică, în sprijinirea soluționării problematice curente a compartimentului instituției.	Dezbateri Analiza Explicații	9 ore

9.Stabilirea contactului cu publicul și soluționarea concretă a cererilor, plângerilor, petițiilor	Dezbatere Analiza Explicatii	9 ore
Bibliografie: Ghidul de practica Se consultă literatura de specialitate, se parcurge legislația și se analizează practica de specialitate în funcție de locul de desfășurare a practicii și de îndrumările tutorelui de practică		

9.Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

- Conținutul acestei discipline este conectat permanent la noile tendințe din practica și jurisprudență

10.Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs			
10.5 Seminar/laborator	<ul style="list-style-type: none"> ▪ să dovedească cunoașterea problemelor juridice dezbătute la locul de desfășurare a practicii ▪ capacitatea de identificarea a problemelor juridice ▪ expunerea coerentă a punctului de vedere exprimat ▪ succesiune logică și coerență în expunere ▪ corectitudinea punctului de vedere exprimat - 	<p style="text-align: center;">Colocviu</p> <p>Stagiul de practică se finalizează cu activitatea de verificare a Caietului de practică realizată de către cadrul didactic îndrumătorul de practică. Se acordă calificativ.</p>	90%
	Se acordă din oficiu 1 punct		10%
10.6 Standard minim de performanță: Cerințe minime pentru nota 5,00 (cinci)- Prezentarea aspectelor juridice și a legislației relevante specifice locului de desfășurare a practicii.			

Data completării
01.10.2019

Semnătura titularului de curs

-

Semnătura titularului de seminar

Conf.univ.dr.Felicia Maxim

Data avizării în departament
01.10.2019

Semnătura directorului departamentului
Prof.univ.dr.Constantin Sima